

4.9. Spanien

Reglerne om farlige dyr findes i lov nr. 50 af 23. december 1999 om potentielt farlige dyr og kongeligt dekret nr. 287 af 22. marts 2002 om besiddelse af potentielt farlige dyr.

Det fremgår af loven, at potentielt farlige dyr er dyr – uanset om der er tale om vilde dyr eller husdyr – som har kapacitet til at dræbe eller skade mennesker eller dyr, og som kan forårsage skade på ting. Ligeledes betragtes store hunde, der efter deres race er aggressive, og hvis fysiske egenskaber gør dem i stand til at dræbe eller forårsage skade på mennesker, dyr eller ting, som potentielt farlige dyr. Ejere og avlere er forpligtet til at lade hundene registrere.

Straffen for overtrædelse af bestemmelserne i loven er bøde og i visse tilfælde konfiskation eller sterilisation af dyret. Endvidere kan retten til at beskæftige sig med potentielt farlige dyr blive frataget.

Det kongelige dekret om besiddelse af potentielt farlige dyr fastsætter nærmere regler om, hvilke dyr, herunder hunde, der er potentielt farlige, ligesom det indeholder betingelserne for at få tilladelse til at holde et potentielt farligt dyr og krav til ejere af et potentielt farligt dyr.

Ifølge dekretet anses hunde for potentielt farlige, hvis de tilhører en af de racer, der er nævnt i dekretets bilag I, eller hvis der er tale om krydsninger af disse racer. Hunde, hvis fysiske egenskaber svarer til alle eller størstedelen af de egenskaber, der er nævnt i bilag II, anses også for potentielt farlige. Undtaget herfra er hunde, der anvendes som førerhunde, og hunde, der er opdrættet eller trænet i overensstemmelse med regional eller statslig lovgivning. Endelig anses hunde, der er tydeligt aggressive, eller som har udvist aggressiv adfærd over for mennesker eller andre dyr, for potentielt farlige.

Af dekretet følger endvidere betingelserne for at erhverve eller forny en tilladelse til at besidde et potentielt farligt dyr. Personen skal være myndig og ikke tidligere straffet for f.eks. drab, frihedsberøvelse eller narkotikahandel eller frataget retten til at beskæftige sig med potentielt farlige dyr. Personen må endvidere ikke være straffet for grove overtrædelser af loven om potentielt farlige dyr. En tidligere fratagelse af retten til i en nærmere bestemt periode at beskæftige sig med potentielt farlige dyr vil normalt ikke være til hinder for erhvervelse eller fornyelse af en tilladelse, så længe fratagelsesperioden er udløbet på tidspunktet for ansøgningen. Endelig skal personen være i besiddelse af de nødvendige fysiske og psykiske egenskaber for at kunne eje et potentielt farligt dyr samt godtgøre, at vedkommende har tegnet en ansvarsforsikring med dækning på mindst 120.000 euro.

Personer, der ikke er i besiddelse af de nødvendige fysiske egenskaber, f.eks. ved syns- eller psykologiske handicaps, til at pleje og håndtere dyrene, vil ikke kunne være ejer af et potentielt farligt dyr.

Ejeren af et potentielt farligt dyr skal være i besiddelse af sin tilladelse samt bevis for dyrets registrering i kommunens register over potentielt farlige dyr, når ejeren befinder sig sammen med dyret på offentlige steder. Det er ejeren, der i tvivlstilfælde – f.eks. hvis ejeren ønsker politiets afgørelse om aflivning indbragt for domstolene – skal bevise, at dyret ikke er potentielt farligt. Potentielt farlige hunde skal være iført mundkurv og føres i snor, hvis længde ikke må overstige 2 m, når den befinder sig på offentlige steder. Der må kun føres én hund pr. person. Potentielt farlige dyr, der befinder sig på f.eks. landejendomme, sommerhuse, villaer, terrasser eller gårde, skal være bundet, medmindre området, hvor dyret opholder sig, beskytter mennesker og andre dyr, der kommer i nærheden af området. Personer, der beskæftiger sig med potentielt farlige dyr, f.eks. avlere, dyrehandlere og trænere, skal have passende rammer og anlæg. Hvis et potentielt farligt dyr forsvinder, skal det kommunale register underrettes herom inden for 48 timer.

Endelig skal alle potentielt farlige hunde mærkes med en mikrochip.

Følgende racer fremgår af dekretets bilag I, der som nævnt indeholder en liste over de hunderacer, som anses for at være potentielt farlige:

1. Pit Bull Terrier
2. Staffordshire Bull Terrier
3. American Staffordshire Terrier
4. Rottweiler
5. Dogo Argentino
6. Fila Brasileiro
7. Tosa Inu
8. Akita Inu

Følgende er anført i dekretets bilag II, der som nævnt indeholder en liste over de fysiske egenskaber, der kan medføre, at en hund anses for at være potentielt farlig:

1. Stærk, kraftfuld, robust, atletisk og smidig muskulatur samt fysisk styrke og resistens.
2. Tydelig karakter og mod.
3. Korthåret.
4. Brystkasse mellem 60 og 80 cm, mellem 50 og 70 cm afstand mellem bageste og højeste del af ryggen samt vægt på over 20 kg.

5. Stort, firkantet og robust hoved med bredt og stort kranium samt muskuløse og runde kinder. Store og stærke kæber samt kraftig, bred og dyb mund.
6. Bred, muskuløs og kort hals.
7. Kompakt, bred og stor brystkasse, buedeformede ribben og muskuløs og kort ryg.
8. Parallelle, lige og kraftige forpoter. Muskuløse og lange bagpoter, der danner en moderat vinkel.

De spanske myndigheder har med hensyn til erfaringerne med de spanske regler oplyst, at det spanske forbud ikke håndhæves i tilstrækkelig grad. Dette skyldes bl.a., at national lovgivning generelt er vanskelig at gennemføre i Spanien på grund af et stærkt regionalt og lokalt styre og et utilstrækkeligt kendskab til reglerne på lokalt niveau. Det er dog de spanske myndigheders opfattelse, at der med lovgivningen om potentielt farlige hunde er opnået et vigtigt formål, idet myndighederne har fået mulighed for bl.a. at gribe ind over for bander, der bruger hunde som våben. Endelig har de spanske myndigheder oplyst, at man ikke har oplevet væsentlige problemer i forbindelse med anvendelse af de anførte egenskaber i dekretets bilag II. [Afventer yderligere fra de spanske myndigheder - frist den 28. oktober 2009]

Tjekke
op!

4.10. Schweiz

En ulykke i december 2005, hvor en 5-årig dreng blev bidt ihjel af tre pit bull terriere medførte en revision af reglerne vedrørende farlige hunde i Schweiz.

Skal der tjekkes
på dette? op

Indtil videre har det udelukkende været kantonernes (eller i enkelte tilfælde kommunernes) ansvar at lovgive på området, men en national hundelov er i øjeblikket under udarbejdelse. Lovforslaget indeholder ikke et forbud mod bestemte hunderaçer, men skal danne rammerne for et "problemløst samliv mellem mennesker og hunde". Loven kommer til at gælde ved siden af dyrebeskyttelsesloven og dyrebeskyttelsesforordningen, som bl.a. foreskriver meldepligt ved bideulykker og uddannelse af hundeejere. Lovforslaget vil forstærke erstatningsansvaret og indføre en obligatorisk ansvarsforsikring.

Loven skal endvidere ensarte de 26 kantonale regelsæt på området. Kantonerne vil dog fortsat have mulighed for at indføre strengere regler end på nationalt niveau.

Som eksempel på kantonalt lovgivning om farlige hunde kan nævnes:

1. Bern

- Meldepligt ved hundebid eller aggressiv opførsel jf. den nationale lovgivning (TSchV Art. 78,1)
- Foranstaltninger i enkelttilfælde af farlige hunde jf. den nationale lovgivning (TSchV Art. 79,3)

- Uddannelse af hundeejere og hunde

2. Zürich

- Hunde af racerne american pit bull, american staffordshire terrier, bullterrier og staffordshire bullterrier skal være iført mundkurv og føres i snor på offentligt tilgængelige steder. Der er dog mulighed for enkelt undtagelser.
- Fra den 1. januar 2010 træder et forbud mod de fire racer i kraft.
- Meldepligt ved hundebid eller aggressiv opførsel jf. den nationale lovgivning (TSchV Art. 78,1)
- Uddannelse af hundeejere og hunde
- Registreringspligt

3. Geneve

- Der stilles krav om tilladelse til at holde følgende hunderacer: american staffordshire terrier, boerbull, cane corso, dogo argentino, fila brasileiro, mastiff, mastin espanol, mastino napoletano, american pit bull terrier, presa canario, rottweiler og tosa.
- Der er mundkurvspligt for de nævnte hunderacer.
- Der arbejdes desuden på en stramning af loven, som betyder, at de nævnte hunde skal forbydes samt at der kræves tilladelse til alle hunde over 25 kg.
- Der er pligt til at føre hunde i snor på de fleste offentlige steder.
- Hunde er forbudte på visse steder, f.eks. kirkegårde, sygehuse, skoler, svømmehaller, visse offentlige græsarealer og parker mv.

4. Tessin

- Der kræves tilladelse til følgende 30 hunderacer: rottweiler, amerikansk bulldog, deutsche dogge, fila brasileiro, dogo argentino, mastiff, masino napoletano, dogue de bordeaux, bullmastiff, tosa inu, ciarplanina, mastino del tibet, anatolsk Schæferhund, kaukasisk Schæferhund, schæferhund fra centralasien, cane corso, tysk schæferhund, de fire belgiske schæferhunde, hollandsk schæferhund, tjekkoslovakisk ulvehund, beauceron, komondor, kuvasz, sydrussisk schæferhund, schæferhund der tatra, bull terrier, amerikansk pit bull, staffordshire bull terrier, american staffordshire terrier, dobermann og deres blandinger.
- Der er pligt til at føre hunde i snor på alle offentlige områder.

- Det er obligatorisk for alle hundeejere at tegne en ansvarsforsikring med en dækningsgrad på min. 3 mio. SFr.

4.11. Østrig

I Østrig er farlige hunde reguleret i de ni forbundslandes lovgivning. I alle ni forbundslande gælder der et hensynsprincip om bl.a. snor og mundkurv. I Vorarlberg kræves der endvidere tilladelse til hold af hunde af racerne bullterrier, staffordshire bullterrier, american staffordshire terrier, mastino napoletano, mastin espanol, fila brasileiro, argentinsk mastiff, mastiff, bullmastiff, tosa inu, bordeaux dogge, dogo argentino, ridgeback samt krydsninger heraf og for krydsningerne bandog og pit bull terrier.

I Wien og Oberösterreich er det forbudt at opdrætte og opdrage hunde udelukkende eller overvejende med det formål at opnå en forhøjet aggressivitet. Det er endvidere forbudt at omsætte sådanne hunde.

I Salzburg kræver det tilladelse at holde en hund, der har vist særlig aggressivitet, bidt mennesker eller dyr, eller vidt kampløst, angrebsløst eller bidskhed ud over det sædvanlige. Tilladelsen, der meddeles af kommunen, forudsætter at en række betingelser vedrørende hundeholdet og ejerens kvalifikationer er opfyldt.

Steiermark har tidligere haft et forbud mod bestemte hunderacer. Reglerne er dog af formelle grunde blevet ophævet. Forbundslandet Tirol har også ophævet tidligere gældende indskrænkninger vedrørende bestemte hunderacer. Baggrunden herfor var, at et forbud mod bestemte racer var vanskeligt at administrere, og at det er nærmere at se den enkelte hund og dennes besidder, der er problemet, og ikke en bestemt race.

I Tirol findes der dog skærpede regler for hunde, der er embedsdyrlægen er erklæret for "påfaldende". Tilsvarende findes der i Niederösterreich og Kärnten skærpede regler for hunde, der er kendt som henholdsvis "farlige" eller bidske".

Kapitel 5. Statistik mv.

5.1. Antallet af farlige hunde i Danmark

Ifølge Dansk Kennel Klub findes der ca. 20.000 hunde i Danmark, der i pressen og den offentlige debat ofte er blevet betegnet som "kamp- eller muskelhunde". Dansk Kennel Klub har oplyst, at antallet er beregnet på baggrund af en opgørelse fra Dansk Hunderegister, som ifølge Dansk Kennel Klub har oplyst, at der i registeret er registreret ca. 6.000 hunde af kamphundetypen.

Dette tal har Dansk Kennel Klub sammenholdt med oplysninger fra en tidligere leder af lokalpolitik i Ishøj, hvor en konkret optælling af kamphunde i området viste, at en stor del af disse (over 75 pct.) hverken var mærket eller registeret i Dansk Hunderegister. dk.

På denne baggrund har Dansk Kennel Klub fundet, at når der i Dansk Hunderegister er registreret 6.000 hunde af kamphundetyper og en konkret optælling i Ishøj har vist, at ca. 75 pct. af kamphundene ikke er registeret i Dansk Hunderegister vil dette svare til, at der i Danmark findes ca. 24.000 kamphunde. Da antallet af ikke-registrerede kamphundetyper formentlig ikke er lige stort i hele landet, har Dansk Kennel Klub vurderet, at antallet formentlig er 20.000 kamphunde. Det er dog foreningens opfattelse på baggrund af erfaringerne fra de seneste års sager, at optællingen fra Ishøj kan anses for repræsentativ for hele landet.

5.2. Antallet af skader mv.

5.2.1. Personskader

Statens Institut for Folkesundheds register over ulykker (ulykkesregisteret) har siden 1990 indsamlet detaljerede oplysninger om alle typer af ulykker, dvs. trafikulykker, arbejdsulykker og hjemmefritidsulykker. Fra 2008 er oplysninger om skader efter vold og selvskade også blevet indsamlet. Ulykkesregisterets data anvendes til forebyggelse og forskning i ulykkesmønstre og årsager til ulykker.

Ulykkesregisteret indsamler skadestuedata fra følgende fire sygehuse i Danmark: Glostrup Hospital, Sygehus Frederikssund, Regionshospitalet Randers og Sydvestjysk Sygehus (indtil 2007 indgik tillige Sygehus Herlevs skadestue i registreringen). Befolkningsudsnittet i de fire sygehuses optageområder er ifølge Statens Institut for Folkesundhed repræsentativt for hele landet med hensyn til køn og alder, og dækker ca. 12 pct. af den danske befolkning.

5.2.1.1. Udviklingen i personskader med hunde

I perioden 1998-2008 er der i Ulykkesregisteret registreret knap 12.000 skadestuekontakter som følge af personskader med en hund. Antallet af de skadestuebehandlede skader har ligget konstant i perioden 1998-2006 med 1100-1200 skader årligt. I årene 2007 og 2008 er antallet lidt lavere, da registreringen er sket på 4 skadestuer, mod tidligere 5 skadestuer, jf. tabel 1a. Beregnet på baggrund af Ulykkesregisterets data skønnes omfanget af personskader i hele landet, som kræver skadestuebesøg at ligge på 8000-9000 skader årligt.

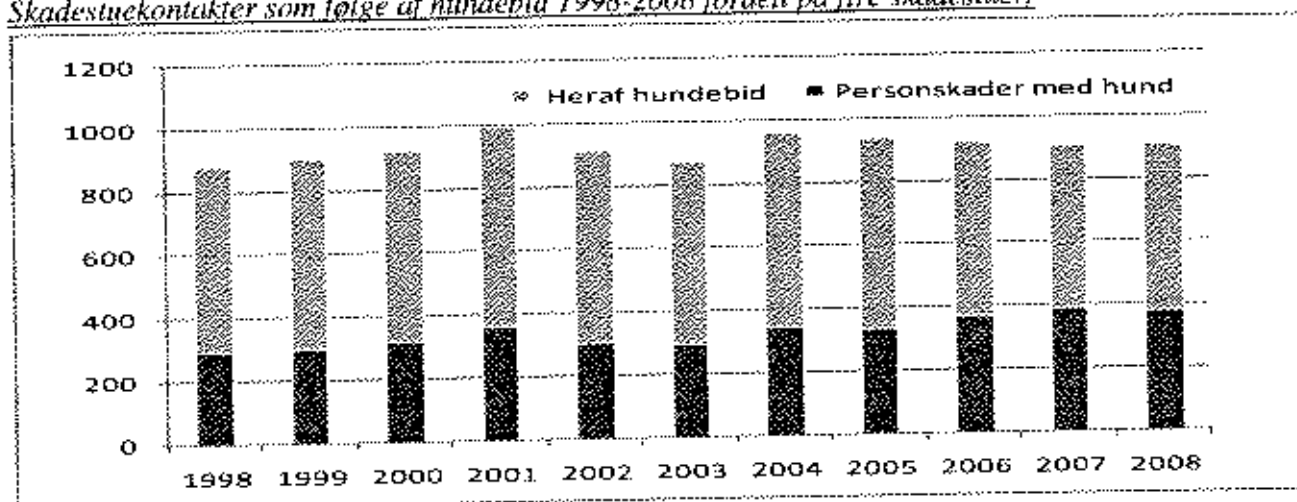
Tabel 1a og 1b indeholder endvidere oplysning om antallet af skadestuebehandlede skader fordelt over hele perioden på de fire skadestuer. Det fremgår heraf, at antallet som forventet er lidt lavere

end for 5 skadesstuer. Der er således omkring 900 årlige skadestuebehandlede skader om året, hvoraf omkring 600 er hundebid. Beregnet på baggrund af Ulykkesregisterets registrering på 4 skadesstuer skønnes omfanget af personskader i hele landet, som kræver skadestuebesøg at ligge på omkring 7500 skader årligt.

I figur 1 vises udviklingen for de fire skadestuer, der har registreret til Ulykkesregisteret i hele perioden, og her ses, at niveauet for 2007 og 2008 er nogenlunde som tidligere år.

Figur 1

Skadestuekontakter som følge af hundebid 1998-2008 fordelt på fire skadestuer.

Kilde: Ulykkesregisteret, Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

Tabel 1a

Personskader med hunde

År	5 skadestuer	4 skadestuer
1998	1118	879
1999	1118	898
2000	1116	920
2001	1199	993
2002	1123	911
2003	1062	867
2004	1160	953
2005	1153	936
2006	1116	920
2007	901	901
2008	902	902
Total	11968	10080

Tabel 1b

Heraf hundebid

År	5 skadestuer	4 skadestuer
1998	759	588
1999	762	601
2000	738	604
2001	767	639
2002	739	613
2003	693	576
2004	758	614
2005	752	603
2006	675	551
2007	514	514
2008	525	525
Total	7682	6428

Kilde: Ulykkesregisteret, Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

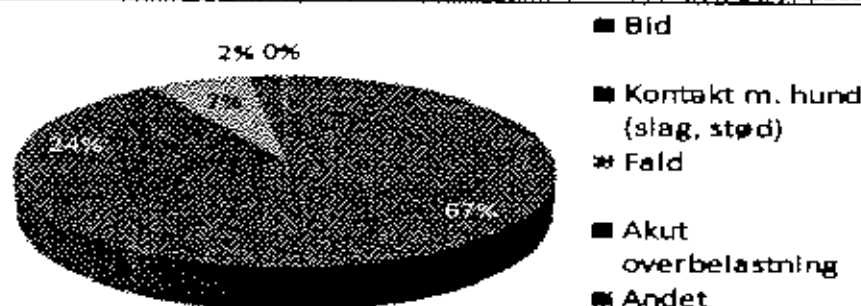
I perioden 1998-2006 indberetninger fra 5 sygehuse, i 2007-2008 indberetninger fra 4 sygehuse.

5.3.1.2. Hvor, hvordan og for hvem sker skaderne?

Hundebid er årsag til hovedparten af skaderne (67 pct.), jf. figur 2. Derudover sker der en del skader ved anden kontaktskade med hunden (24 pct.). Dette omfatter f.eks., at den tilskadekomne bliver væltet eller trukket omkuld af hunden, bliver ramt af en løbende hund eller skades under leg eller træning med hunden. En mindre del (7 pct.) kommer til skade, fordi de falder over hunden, og endelig er der nogle få overbelastningsskader, primært hos hundeejere, der vrider om i ankler, mens de ude og lufter hund, leger eller træner hunden.

Figur 2

Skadestuekontakter som følge af hundebid 1998-2008, fordelt på skademekanisme

Kilde: Ulykkesregisteret, Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

Størstedelen (93,7 pct.) af ulykkerne er hjemme-fritidsulykker, dvs. ulykker der sker i private hjem eller haver, for fodgængere på gader og stræder eller i fri natur, mens en mindre andel af skaderne er sket, mens de tilskadekomne udførte deres arbejde eller var kørende trafikanter, jf. tabel 2.

Tabel 2

Skadestuekontakter som følge af personskader med hund 1998-2008.

Hjemme/fritidsulykke	11209	93.7%
Køretøjsulykke	238	2.0%
Arbejdsulykke	482	4.0%
Køretøj/arbejdsulykke	4	0.0%
Vold/legal intervention	35	0.3%
Total	11968	11968

Kilde: Ulykkesregisteret, Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

5.2.1.3. Personskade med hund blandt personer på job

fra 1998 - 2008

Der er registreret 482 skadestuekontakter i perioden, hvor den tilskadekomne i arbejdstiden er kommet til skade med en hund. Ved gennemlæsning af friteksterne, jf. tabel 4, fremgår det, at postbude og omdelere var de allermest udsatte (25 pct.). Disse erhvervsgrupper udsættes for kontakt med hunde i private hjem eller haver, når de skal omdele post mv., og det resulterer jævnligt i bidskader oftest på underben, lår, underarm og fingre, hvorfor de må søge skadestue og behandling for at forebygge eventuel infektion. Politifolk udgør også en gruppe, der ofte er i kontakt med hunde (5 pct.) og som kommer til skade – hyppigst dog med egne hunde. Også sundhedspersonale og

hjemmehjælpere, der kommer ud i private hjem, risikerer at blive bidt af hunde (3 pct.). Renovationsmedarbejdere, chauffører, dyrlæger og hundefrisører er erhvervsgrupper, som ligeledes går igen i sygehusjournalerne. Hundetypen eller racen er kun i meget få tilfælde oplyst, da de tilskadekomne formentlig ikke har kunnet identificere hundetypen umiddelbart, med mindre det var en schæfer, rottweiler eller anden velkendt hundetype. Tabel 4 er optrykt som bilag til delbetænkningen, jf. bilag 1.

5.2.1.4. Personskade med hund blandt personer i trafikken

Der er registreret 238 skadestuekontakter i perioden 1998-2008 på Ulykkesregisterets 5 skadestuer, hvor den tilskadekomne har været en kørende trafikant. Langt de fleste ulykker er sket som undvigemanøvrer, hvor en hund er løbet ud foran en trafikant, som oftest en cyklist, der er væltet eller har påkørt en genstand i forsøget på at undvige hunden. De fleste trafikulykker, der involverer hunde, sker for cyklister (68,5 pct.). Størstedelen er som nævnt sket i forbindelse med undvigelse, men en del af ulykkerne sker som kollisionsulykker, hvor cyklisten påkører en hund eller væltes omkuld af en hund, der kommer løbende (19 pct.).

Endelig sker en stor del af ulykkerne for hundeejerne selv f.eks. under luftning af egen hund på cykel, idet hunden løber ind foran cyklen som vælter, eller trækker cykel og ejer i en anden retning og derved får cyklen til at vælte (21 pct.). I 9 tilfælde er det sket, at hunde har overfaldet cyklister ved at angribe og bide.

5.2.1.5. Hundetyper eller -racer

Oplysninger om hundens race eller type ^{gives} oplyses kun sjældent på skadestuen. Skønsmæssigt er hunderacen eller -typen ved hundebid oplyst i 5-8 pct. af de registrerede skadestuekontakter.

Man bør her efter Statens Institut for Folkesundheds opfattelse være opmærksom på, at det kan være en risiko for, at de tilskadekomne oftere vil navngive de hunderacer, som de umiddelbart kan genkende og huske navnet på. Med disse forbehold in mente har Statens Institut for Folkesundhed gennemgået alle beskrivelser (resume fra skadekort) for at se, hvilke hunderacer eller -typer, der er registreret i Ulykkesregisteret i forbindelse med hundebid, jf. tabel 3.

Tabel 3

Skadestuekontakter som følge af hundebid.

Opgjort på hunderace/typer i det omfang, det har været kendt/oplyst

HUNDEBID	Antal	Procent af alle hundebid
Schæfer	99	1,3
Rottweiler	89	1,2

Pit bull terrier	14	0,2
Terrier, øvrige	11	0,1
Bulldog	4	0,1
Stafford	1	0,0
Kamphund uspecificeret	17	0,2
Andre typer		
Gravhund	47	0,6
Retriever	6	0,1
Jagthund	6	0,1
Labrador	5	0,1
Boxer	4	0,1
Øvrige		
Hundehvalp uspec.	135	1,8
Bidt af egen hund	517	6,7
Naboens hund	87	1,1
Politihunde	129	1,7

Kilde: Ulykkesregisteret, Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

(i alt 9,1%)

Det bemærkes, at procent af alle hundebid i tabel 3 alene udgør de 3-5 pct. af sagerne, hvor hundetypen eller -racen er oplyst.

Det fremgår af tabellen, at schæfer og rottweiler er de to hunderacer, som hyppigst er registreret med henholdsvis 99 og 89 registrerede skadestuekontakter som følge af hundebid (i absolutte tal). Herefter kommer gravhund med 47 registreringer. Benævnelsen 'kamphund' er angivet 17 gange – og nævnes første gang som en særlig hundetype i 2005 og herefter 3-4 gange årligt frem til 2008. En del har desuden opgivet hundehvalpe (134), egen hund (517) og naboens hund (87) som skadevolder, mens politihunde nævnes 129 gange i forbindelse med bidskader. Se nedenfor om hunderacernes relative farlighed.

Tabel 4, jf. bilag 1, er en kort beskrivelse af ulykkeshændelser, hvor hunde har bidt en person. Tabellen omfatter kun de ulykkeshændelser, hvor hunderacen har været kendt. Statens Institut for Folkesundhed har søgt på følgende hunderacer: Mastiff, pit bull, rottweiler, schæfer, kamphund, gravhund, terrier, retriever, boxer, tosa, amstaff, stafford, bulldog, dogo argentino, fila brasileiro og inu. Teksterne er desuden gennemgået for eventuelle andre hundetyper.

Tabel 5 er en opgørelse over alvorlige skader efter hundebid opgjort på hunderacer. Alvorlige skader er defineret som: Fraktur, amputation, blodkarlæsion eller nerverlæsion, knusning samt alle indlæggelser.

Tabel 5

Alvorlige personskader som følge af hundebid.

Opgjort på hunderace eller -typer i det omfang det har været kendt eller oplyst

Rottweiler	11
Schæfer	4
Pit bull	2
Gravhund	1
Rottweiler/schæfer kryds	1
Retriever	1
Engelsk Bulldog	1
Boxer	1
Brasiliansk mastiff	1

Inkluderet er følgende personskader: fraktur, amputation, blodkarlesion, nervelesion og knusning samt alle indlæggelser.

Kilde: Ulykkesregisteret, Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Det bemærkes, at tallene tabel 3 og 5 alene er udtryk for absolutte tal for skadestuekontakter og personskader som følge af hundebid, hvorfor tabellerne ikke giver oplysninger om hunderacernes relative farlighed. Dansk Hunderegister har oplyst, hvordan antallet af registrerede hunde fordeler sig på de nævnte hunderacer, jf. tabel 6.

Tabel 6.

Antallet af registrerede hunde fordelt på race i Dansk Hunderegister

Hunderace	Antal registrerede hunde
Rottweiler	15.883
Schæfer	56.974
Mastiff	609
Bull mastiff	1008
Labrador retriever	107.642
Golden retriever	32.555
Boxer	6.585
Amerikansk staffordshire terrier	6769
Staffordshire bull terrier	1143
Engelsk bull dog	2160
Dogo argentino	189
Fila brasileiro	113
Shiba inu	43
Bull terrier	1294
Gravhund	39.580

Når ulykkesregistrets registreringer i tabel 3 sammenholdes med oplysningerne om antallet af registrerede hunde i Dansk Hunderegister viser det, at henholdsvis 0,6 pct., 0,2 pct. og 0,1 pct. af rottweilere, schæfere og gravhunde har været involveret i sager med bidskader, og at henholdsvis 0,07 pct. og 0,01 pct. af rottweilere og schæfere, jf. tabel 5, har været involveret i alvorlige personskade ved hundebid.

registrerede

5.3.2. Skader på andre dyr

Et af udvalgets medlemmer, dyrlæge Pernille Hansen, har tidligere i år foretaget en spørgeskemaundersøgelse via de smådyrspraktiserende dyrlæges e-mail-forum. Undersøgelsen havde til formål at få et skøn over omfanget af hunde, der bliver bidt alvorligt af andre hunde. Resultatet af undersøgelsen viste blandt andet, at fem ud af de 45 klinikker, der deltog, fandt at der var sket en stigning i antallet af hunde bidt af andre hunde.

Det er efterfølgende blevet anført, at dette tal muligvis ville være større, hvis spørgsmålene også blev rettet til de store smådyrshospitaler, idet mange bidskader sker, når ejerne har fri og lufter deres hunde, og fordi nogle ejere måske vælger at køre direkte til et større hospital, hvis de opfatter situationen som alvorlig.

På den baggrund har Pernille Hansen foretaget en [tilsvarende] spørgeskemaundersøgelse blandt 11 udvalgte smådyrshospitaler mv. med stor vagtbyrde. Dyrehospitalerne blev i den forbindelse bl.a. anmodet om at oplyse

- hvor mange hunde der er døde som følge af en anden hunds bid det seneste år,
- hvor mange hunde der har fået alvorlige sår som følge af en anden hunds bid det seneste halve år,
- hvordan antallet af hundebid har udviklet sig i løbet af de seneste fem år, og
- hvordan sværhedsgraden af hundebid har udviklet sig i løbet af de seneste fem år.

Det bemærkes i den forbindelse, at besvarelsen af disse spørgsmål beror på dyrlægernes hukommelse, og at svarene derfor kun kan tages for værende et skøn.

Otte dyrehospitaler besvarede spørgeskemaet. Det drejer sig om Bygholm Dyrehospital, Dyrehospitalet i København, Faxe Dyrehospital, Gråsten Dyrehospital, Herning Dyrehospital, Odense Dyrehospital, Aalborg Dyrehospital og Århus Dyrehospital.

Tre ud af disse otte hospitaler oplyste, at de havde oplevet en lille stigning i antallet af alvorlige bidsår inden for de seneste fem år. Det ene af de tre hospitaler havde tillige oplevet, at bidskaderne

var blevet lidt mere alvorlige. Fire af de otte hospitaler fandt, at antallet af hundebid var uændret over de seneste fem år, mens et hospital havde oplevet færre – men lidt mere alvorlige – bid. Ingen af de dyrehospitaler, der indgik i undersøgelsen, havde oplevet en stor stigning i antallet af bidsår eller betydeligt mere alvorlige bidsår.

5.3.3. Anmeldelse af skader til forsikringsselskaberne

Ifølge Forsikring & Pension anmeldes der årligt ca. 12.000 hundesager til forsikringsselskaberne. Tallet har været stabilt i de senere år. Antallet af hundesager omfatter både skader forvoldt af ansvarsforsikrede hunde og hunde, der ikke er ansvarsforsikrede. Ved tegning af den lovpligtig ansvarsforsikring til hunde, jf. nærmere herom under pkt. (X), registreres hundens race ikke, med mindre der samtidig tegnes en sygeforsikring.

Erstatning for skader forvoldt af hunde, der ikke er ansvarsforsikrede, udbetales af en pulje, jf. § 4 i bekendtgørelse nr. 485 af 25. september 1984, hvoraf det bl.a. fremgår, at foreningen af forsikringsselskaber til overtagelse af lovpligtige ansvarsforsikringer for hunde har påtaget sig forpligtelse til at erstatte skader, der må antages forvoldt af ukendt hund, og til – mod regres over for den ansvarlige – at udrede erstatningsydelsen i tilfælde, hvor skade er forvoldt af en hund, for hvilken forsikring ikke er tegnet, eller for hvilken forsikring vel er tegnet, men ophævet af selskabet eller ikke holdt i kraft.

Antallet af sager, hvor den skadevoldende hund enten er ukendt eller ikke ansvarsforsikret, er ifølge Forsikring & Pension stigende. Der blev udbetalt erstatning fra puljen i ca. 220 sager i 2008 og antallet af sager i 2009 er på nuværende tidspunkt (inkl. maj måned – bør opdateres – afventer bidrag fra Forsikring & Pension, der sender tal inkl. oktober måned i november) 92 sager, hvoraf den skadevoldende hund er en såkaldt kamphund i ca. 30 af disse sager. Tilsvarende var den skadevoldende hund ifølge Forsikring & Pension en såkaldt kamphund i ca. en tredjedel af sagerne fra 2008. Oplysningerne om hundenes race stammer enten fra skadesanmeldelsen til forsikringsselskabet – dvs. ved at skadelidte f.eks. har oplyst, at der var tale om en "kamphundslignende race" – eller fremgår af en politirapport, der er optaget i forbindelse med skadens indtræffelse. I halvdelen af sagerne forsvinder den skadevoldende hund. Forsikringsselskaberne er derfor nødt til at lægge oplysningerne oprevende til grund.

I de sager hvor hunden var ukendt og ikke ansvarsforsikret

5.3.3.1. Forhøjelse af præmien for ansvarsforsikringer

I forbindelse med debatten om farlige hunde har forsikringsselskabet Topdanmark oplyst, at selskabet overvejer, om præmien for hundeansvarsforsikringer bør være ens, uanset hvilken race ansvarsforsikringen dækker. Baggrunden for Topdanmarks overvejelser er en undersøgelse af selskabets hundesager over de seneste fem år som har vist, at en hunds race spiller en rolle

le i forhold til, hvor ofte den forvolder skade. Topdanmark har i de seneste fem år anmodet tegnere af hundeanvarsforsikringer om at oplyse, hvilken hunderace forsikringen dækker. Det v
således ejeren selv, der oplyser hundens race.

Det fremgår bl.a. af undersøgelsen, at hunde af racen amerikansk staffordshire terrier udretter 4,7 gange flere skader (tings- og personskade) end en labrador retriever, mens henholdsvis en amerikansk bulldog, rottweiler og schæfer forvolder 3,5, 2,4 og 1,4 gange flere skader end en labrador retriever. Undersøgelsen viser dog også, at antallet af skader tillige afhænger af ejerens alder, idet omfanget af skader blandt 17 til 29-årige er dobbelt så høj som for aldersgruppen 40 til 49-årige. Endelig viser undersøgelsen, at hunde i alderen 0 til 3 år volder dobbelt så mange skader som hunde fra 4 til 8 år. Dette gælder uanset hundens race.

I Gartnernes Forsikring er præmien for bl.a. hundeanvarsforsikringer forhøjet med 400 pct. – fra 343 kr. til 1715 kr. – for muskelhunde. Det fremgår af selskabets hjemmeside, at selskabet definerer muskelhunde som hunde af bl.a. racerne amerikansk bulldog, bulla cutta, amerikansk staffordshire terrier, dogo argentino og blandinger heraf.

5.3. Politiets erfaringer med de gældende regler

- fl. års aftalen
- trykdeboret
- pleje + vejledning.

5.3.1. Politikredsenes dyrevelfærdsenheder

Alle landets politikredse har oprettet dyrevelfærdsenheder, der bl.a. behandler sager vedrørende overtrædelser af hundeloven. Etableringen af dyrevelfærdsenhederne er i de fleste politikredse sket ved, at der på hver af de store stationer i kredsen sidder mindst én person, som tilhører enheden.

Anmeldelse og efterforskning af sagerne sker typisk på de enkelte stationer, og efter endt efterforskning sendes sagen til anklagemyndigheden ("Advokatur Særlov"), hvorefter der træffes afgørelse om f.eks. tiltalerejsning. Nogle kredse har indrettet sig således, at det altid er den samme jurist, der behandler hundesagerne. I enkelte kredse kommer sagen dog kun til behandling hos en jurist i de tilfælde, hvor der er spørgsmål om aflivning af en hund, eller hvor en afgørelse bliver påklaget.

Én kreds har indrettet sig således, at samtlige henvendelser vedrørende hundeloven altid bliver sendt til samme afdeling, der herefter forestår efterforskningen samt træffer afgørelse i sagen. I denne kreds bliver kun afgørelser vedrørende aflivning af hunde videresendt til juridisk behandling.

En politikreds har på eget initiativ udarbejdet en brugervenlig sagsvejledning til behandling af hundesager.

I samarbejde med Rigsadvokaten og Fødevarestyrelsen afholder Rigspolitiet kurser om behandling af sager vedrørende dyrevelfærd, herunder sager i medfør af hundeloven. Kurserne, der er rettet

mod såvel polititjenestemænd som jurister, afholdes løbende og efter behov. Der er senest afholdt et kursus i maj 2009 med 31 kursister fordelt på landets politikredse. Næste kursus forventes afholdt i foråret 2010.

5.3.2. Pensionsanbringelse af farlige hunde

Rigspolitiet har til brug for overvejelserne i udvalget indhentet oplysninger fra politikredse om bl.a. erfaringerne med pensionsanbringelse af farlige hunde samt om udgifterne i forbindelse hermed.

Der synes umiddelbart at være store forskelle i praksis med hensyn til pensionsanbringelse fra politikreds til politikreds, idet to kredse (Sydøstjyllands Politi og Nordjyllands Politi) oplyser, at der ikke har været anvendt pensionsanbringelse, mens flere andre kredse anvender beløb i størrelsesordenen 20.000 – 40.000 kr. på årsbasis til pensionsanbringelse af farlige hunde. Beløbene er behæftet med stor usikkerhed, idet det ikke har været muligt for alle politikredse at udskille udgifter til pensionsanbringelser i medfør af hundelovens § 6 b fra de samlede udgifter til pensionsanbringelse. Det er således ikke muligt at give et samlet billede af politiets udgifter på dette område.

Udgifterne til anbringelse af en hund i pension ligger typisk på 100-200 kr. pr. døgn. Herudover kommer udgifter til transport, dyrlæge mv. Omkostningerne til hundesager, herunder pensionsanbringelse, afholdes af politikredsenes eget rådighedsbeløb, hvis pengene ikke kan refunderes af ejeren eller besidderen.

Et ophold i hundepension bliver i mange tilfælde ganske langvarigt, da sagsgangen kan indeholde mange led. Indledningsvis efterforsker politikredsen sagen og kan herunder foretage

- diverse afhøringer,
- iværksættelse af diverse undersøgelser af ^{den person eller det} ~~det menneske~~ eller dyr, der er blevet bidt, samt af den pågældende hund (hundesagkyndig undersøgelse),
- indhentelse af diverse erklæringer, f.eks. journalkort fra hospitaler, læger og dyrlæger samt resultatet af adfærdsundersøgelsen,
- undersøgelse af, hvorvidt hunden tidligere har været involveret i bidsager, og i givet fald indhentelse af relevante oplysninger fra den pågældende sag.

Herefter forelægges sagens oplysninger for hundens ejer eller besidder. Ved denne partshøring får den pågældende mulighed for at komme med sine mundtlige eller skriftlige bemærkninger inden for en vis frist.

Efter eventuel yderligere indhentning af oplysninger træffes afgørelse i sagen, og afgørelsen forkyndes for hundens ejer eller besidder.

Afgørelsen kan påklages til Rigspolitiet inden for 10 dage, og klagen har som udgangspunkt opsættende virkning. Mens Rigspolitiets afgørelse afventes, opholder hunden sig fortsat i pension.

Generelt oplyser politikredsene, at samarbejdet med hundepensionerne fungerer godt, men at der i nogle tilfælde har været trusler fra hundeejerne mod hundepensionerne, ligesom det er forekommet, at hunde er blevet fjernet herfra. For at undgå dette undlader flere politikredse at oplyse ejeren eller besidderen om, hvor en hund er anbragt. Det er politikredsenes erfaring, at denne fremgangsmåde fungerer godt.

Det henvises i øvrigt til delbetænkningens afsnit 3.2.9, ^{hvis} som reglerne om pensionsanbringelse er beskrevet.

5.3.3. Anvendelse af hundesagkyndig undersøgelse

Rigspolitiet har endvidere til brug for overvejelserne udvalget indhentet oplysninger fra politikredsene om erfaringerne med anvendelse af hundesagkyndig undersøgelse samt om udgifterne i forbindelse hermed.

Det er forskelligt fra politikreds til politikreds, i hvilket omfang der benyttes hundesagkyndige undersøgelser. De fleste politikredse angiver dog, at de har gode erfaringer med anvendelsen af hundesagkyndige undersøgelser. De finder, at det er et godt arbejdsredskab for politiet, og at der oftest bliver tilvejebragt et fyldestgørende grundlag for at træffe afgørelse i sager om eventuel aflivning.

Udgifter til hundesagkyndig undersøgelse konteres ikke i alle kredse særskilt. Det er derfor ikke muligt at komme med en mere præcis angivelse af de samlede omkostninger i forbindelse med hundesagkyndige undersøgelser, men for flere kredse synes udgifterne at ligge på omkring 10.000 kr. på årsbasis. Omkostningerne til hundesager, herunder hundesagkyndig undersøgelse, afholdes af politikredsenes eget rådighedsbeløb, hvis pengene ikke kan refunderes af ejeren eller besidderen.

Det henvises i øvrigt til delbetænkningens afsnit 3.2.8, ^{hvis} som reglerne om anvendelse af hundesagkyndig undersøgelse er beskrevet.

5.4. De hundesagkyndige undersøgelser og erfaringerne herfra

Som tidligere nævnt i delbetænkningens kapitel 3, afsnit 3.2.8., følger det af hundelovens § 6 a, at besidderen af en hund på politiets anmodning er forpligtet til at medvirke til en sagkyndig undersø-

gelse af hundens adfærd, inden der træffes afgørelse om aflivning af hunden. Om en sagkyndig vurdering bør indhentes, afhænger af en konkret vurdering af sagens omstændigheder. Hvis en hund ikke har forvoldt skade, men den ved sin adfærd har virket truende og skabt frygt, vil en sagkyndig vurdering normalt skulle foretages, inden politiet træffer afgørelse om eventuel aflivning af hunden.

Hvis en hund allerede har forvoldt en ikke ubetydelig skade der viser, at hunden reagerer mere aggressivt end sædvanligt for hunde, vil politiet kunne træffe afgørelse om aflivning uden undersøgelse. I så fald kan hundens besidder dog anmode om en undersøgelse, inden politiet træffer afgørelse.

Besidderen har dog ikke ret til en sagkyndig vurdering i de tilfælde, hvor politiet træffer afgørelse om, at hunden skal aflives, fordi et pålæg om at føre hunden i snor eller iført forsvarlig mundkurv er blevet overtrådt.

Hundelovens § 6 a blev indsat med ændringen af hundelovens i 2003. De hundesagkyndige, som er udpeget af Justitsministeriet efter indstilling fra Den Danske Dyr lægeförening, har i perioden fra 2003 til i dag foretaget ca. 100 sagkyndige undersøgelser. (Er dette antal dokumenteret? Hvem er spurgt?)

De hundesagkyndige har oplyst, at de i ca. 50 pct. af undersøgelserne har anbefalet, at hunden aflives. I den anden halvdel anbefales et pålæg om snor og/eller mundkurv.

Af de ca. 100 sager var der tale om en hund af racen amerikansk staffordshire terrier ("Amstaff") i 25 pct. af sagerne. 17 pct. af sagerne vedrørte rottweilere, 10 pct. schæfere, 10 pct. store blandingsracer, 8 pct. staffordshire bull terriere og 30 pct. andre hunde. Med forbehold for det relativt begrænsede antal sager ses der en tendens til, at de undersøgte hunde af racen amerikansk staffordshire terrier har forvoldt skade eller opført sig aggressivt over for andre hunde, mens de undersøgte schæfere og rottweilere har været aggressive over for mennesker. I ca. 50 pct. af sagerne var andre dyr den forurettede.

I 1/3 af sagerne var den aggressive hund i snor, da den udviste aggressiv adfærd, og i tilsvarende 1/3 af sagerne skete overfaldet i forbindelse med, at den aggressive hund løb ud af ejeren eller besidderens have. Endelig har de hundesagkyndige oplyst, at 75-80 pct. af de undersøgte hunde var hanhunde.

Kapitel 6. Farlige hunde

6.1. Hvorfor er hunde farlige?

Den svenske regering besluttede i februar 2002 at foretage en udredning af problemerne med farlige hunde. I maj 2003 udkom Betänkande av hundansvarsutredningen "Hund i rätta händer – om hun-

dågerens ansvar" (SOU 2003:46). Af udredningens afsnit 2.3 om farlige hunde fremgår bl.a., at definitionen på farlige hunde afhænger af, hvem man spørger. En person, der er bange for hunde, vil ofte opleve store hunde som farlige, mens en person med pelsdyrsallergi ofte vil finde alle hunde farlige. De fleste mennesker vil dog associerer farlige hunde med hunde, der af forskellige årsager har en tilbøjelighed til at bide.

Det fremgår endvidere, at hunden er et rovdyr hvilket indebærer, at alle hunde i princippet kan være farlige. Det vil derfor ikke være muligt at leve med hunde, uden at der vil være tilfælde af bidskader. Der findes forskellige faktorer, som har indflydelse på den adfærd, som en hund udviser i en given situation. Som eksempel på sådanne faktorer kan nævnes hundens køn, størrelse, ejere, helbred, grad af socialisering i forhold til mennesker og andre dyr, jagtinstinkt, erfaring mv. Disse faktorer er i den svenske udredning inddelt i kategorierne arvelige egenskaber, erhvervede egenskaber eller hvorledes hunden holdes. Arvelige egenskaber er mentale og fysiske egenskaber, som hunden har fået i arv. Erhvervede egenskaber er de egenskaber, som hunden har tillært eller erfareet gennem sit liv, og hvorledes hunden holdes er de påvirkninger, som hunden udsættes for gennem det miljø, som den lever i og ejerens indstilling til hunden og omgivelserne.¹

En hunds gener og miljø afgør tilsammen, hvilke egenskaber der manifesterer sig hos den enkelte hund. Dette medfører ifølge den svenske udredning, at det ikke er muligt eksempelvis at fastslå, hvor aggressiv en hund er på baggrund af dens race, og om en hund vil opføre sig mere eller mindre aggressivt i forskellige situationer. Tilsvarende gør sig gældende for frygt, dominansadfærd mv. Det betyder også, at man ikke umiddelbart kan sondre mellem hunde, der er aggressive af genetiske årsager, og hunde, der er aggressive af miljømæssige årsager. De tre kategorier – arvelige og erhvervede egenskaber samt hvorledes hunden holdes – afhænger af og påvirker hinanden på forskellig vis.

6.1.1. Arvelige egenskaber

Det er mennesket, der gennem avlsarbejdet i høj grad bestemmer, hvordan hunde fungerer. Hundenes gener kan dog vanskeligt forandres, men mennesket kan forstærke eller formindske forskellige adfærdsmønstre gennem selektiv avl. Ved selektiv avl kan man ændre, hvor ofte og med hvilken intensitet forskellige adfærdsmønstre forekommer i forskellige situationer. En forandring i en population af hundenes arvelige egenskaber kan være en bevidst strategi fra avlernes side, eller det kan skyldes, at man ikke tager hensyn til de pågældende egenskaber i avlen.

Det antages, at forskellige typer af frygt har stor betydning for en hunds "genetisk betingede farlighed". Jo mere usikker og bange en hund er, desto oftere risikerer den at havne i situationer som den ikke kan håndtere på en afbalanceret måde. Hvis den har en tilbøjelighed → arvelig eller indlært → til

¹ Betänkande av hundansvarsutredningen SOU 2003:46, side 37.

at løse situationer med aggressivitet, øges risikoen for at den kommer til at forvolde skade. I princippet kan alle hunde opføre sig aggressivt i pressede situationer, men dette udgør ikke et problem, så længe hunden ikke opfatter en situation som presset.

En stor tilbøjelighed til at udvise aggressiv adfærd, hvor frygt ikke nødvendigvis er den udløsende faktor, medfører, at hunden kan være farlig. Eksempler på faktorer, som kan udløse aggressiv adfærd, er smerte, forsvar af en for hunden vigtig ressource, f.eks. dens madskål eller et stykke legetøj, at hunden oplever en trussel eller uklare dominansforhold.

Hunde kan også bide uden at det nødvendigvis er tegn på aggressiv eller frygtsom adfærd. Som eksempel kan en hunds jagtinstinkt udløses af en kat, et legende barn eller en anden hund.

6.1.2. Erhvervede egenskaber

Besidderen kan gennem sine handlinger overfor en hund gøre en "ufarlig" hund til en aggressiv hund. Et farligt adfærdsmønster kan indlæres bevidst eller ubevidst. Alle hunde, der er tilstrækkeligt store, kan blive farlige. Omvendt kan mange af de hunde som besidder mentale egenskaber, som gør dem "farlige", opdrages til ufarlige dyr, hvis de passes af ansvarlige og vidende ejere.

Beskyttelses- og forsvarstræning har været anført som en metode til bevidst at opbygge farlige egenskaber hos en hund. ~~Om denne træningsform (IPO træning) se delbetænkningens kapitel 7, afsnit 7.14. Så længe denne træning varetages af vidende og ansvarsfulde ejere, behøver træningen ikke at resultere i et problem. Hvis en beskyttelses- eller forsvarstrænet hund havner i de forkerte hænder, kan den dog blive farlig.~~

Ubevidst indlæring af farlige egenskaber sker f.eks. når hunden "tester" sin ejer med en adfærd, som ejeren reagerer uhensigtsmæssigt på. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor en hund opfører sig aggressiv ved at knurre for at slippe for at forlade sofaen, eller hvis en hund forsøger at skræmme andre hunde, som den møder. Hvis besidderen ikke reagerer herpå på korrekt vis, er der en risiko for, at hunden lærer, at aggressiv adfærd løser situationen. Næste gang en lignende situation opstår, vil hunden formentlig udvise denne adfærd hurtigere og med større intensitet end tidligere. Desuden øges risikoen for, at hunden også vil afprøve adfærden i andre situationer.

6.1.3. Måden en hund holdes på

Måden en hund holdes på af sin ejer har betydning for, hvor farlig den er. Manglende ansvar for og viden om hunden og dens behov kan medføre, at hunden udvikler aggressiv adfærd.

Opsynet med en hund har betydning for, i hvilket omfang den har mulighed for at opføre sig aggressivt over for sine omgivelser. Der findes hundeejere, som på grund af uvidenhed eller fejlagtige hensyn ikke har tilstrækkelig kontrol over deres hund, men som imidlertid ikke har til hensigt at

hunden skal volde besvær for sine omgivelser. Herudover findes ~~de~~ ejere, som fuldt bevidst lader deres hunde skræmme eller skade andre mennesker og dyr.

Et almindeligt problem ved hold af hunde er, at besidderen ikke får etableret et lederskab over sin hund. En forudsætning for, at en stor hund med "farlige" mentale egenskaber vil kunne betragtes som ufarlig, er, at besidderen har tilstrækkelig kontrol over den. Dette er vigtigt for at forhindre, at hunden opfører sig på en uønsket måde, og for at en eventuel uønsket adfærd kan afbrydes. Denne form for kontrol kan opnås ved at ejeren begrænser hundens fysiske muligheder for at forårsage problemer, f.eks. ved altid at have den i snor.

Et andet problem, som ikke alene kan lægges den enkelte hundeejer til last, er, at dagens samfund i flere henseender ikke er tilpasset hundens grundlæggende behov. For eksempel er hunden et meget socialt væsen med et stort behov for at leve sammen med sin flok, hvilket vil sige dens ejer og familie. Det er ikke ualmindeligt, at dette behov bliver tilsidesat, ved at hunden tvinges til at være alene i lange perioder – nogen gange hele arbejdsdage flere dage om ugen. Et andet eksempel er, at det er almindeligt at hunde skal holdes i snor, hvilket for mange hunde medfører begrænsninger og frustration for den enkelte hund. Der er mange eksempler på, hvordan hundens og samfundets behov er modstridende og resultatet er ofte, at hundene mistrives. Dette indebærer dels et dyrevelfærdsmæssigt problem og dels, at visse hunde udvikler en uhensigtsmæssig adfærd, som f.eks. kommer til udtryk ved, at de bider.

Udvalget om hunde kan tilslutte sig betragtningerne om farlige hunde i den svenske udredning.

6.2. Kamp- og muskelhunde

6.2.1. Kamphunde

Af den svenske udredning "Hund i rätta händer – om hundägarens ansvar" (SOU 2003:46) afsnit 2.3.3., fremgår det, at nutidens pit bull terrier er en videreudvikling af hunde af "bulldog-typen", som i århundreder har levet i Europa. Disse hunde blev oprindeligt brugt i forbindelse med bevogtning af hjemmet og til jagt (catch dogs). Det var i den forbindelse en kvalitet ved hunden, at den kunne bide sig fast og ved at fastholde sit greb kontrollere sit bytte.

Det fremgår endvidere af udredningen, at hanekampe – dvs. arrangeret tvekamp mellem to haner, som regel i forbindelse med væddemål, hvor kampen først slutter, når den ene hane er død – med tiden blev en folkesport, som dog blev forbudt i England i 1835. Hanekampene blev erstattet af konkurrencer mellem hunde og andre dyr. Med tiden blev organiserede slagsmål mellem hunde populær, men disse blev også forbudt i England. "Bulldog-typen" blev fortsat avlet ud fra udvendige egenskaber, og i 1936 blev den registreret af The Kennel Club i England som staffordshire bull

terrier. I USA derimod, hvor denne hundetype var kommet til sammen med engelske og irske imigranter i løbet af 1800-tallet, blev organiserede hundekampe forbudt langt senere end i England. I 1898 blev hunden godkendt som amerikansk pit bull terrier (pit bull terrier) af United Kennel Club (UKC), og man fortsatte med at avle hunde med gode hundekampegenskaber som det primære mål for avlen. I 1936 registrerede American Kennel Club (AKC) pit bull terrieren som staffordshire terrier, og denne gren af racen blev først og fremmest avlet med henblik på udstilling. I 1972 ændrede American Kennel Club navnet på staffordshire terrier til amerikansk staffordshire terrier ("amstaff"). Amerikansk staffordshire terrier og pit bull terrier er med andre ord to varianter af samme race, hvilket indebærer, at det er meget svært selv for eksperter at skelne dem fra hinanden.

CAE: Amstaff'en bør også
med på listen.

Dansk Kennel Klub registrerer i dag amerikansk staffordshire terrier, staffordshire bullterrier, men ikke pit bull terrier, som har været forbudt i Danmark siden 1991, jf. delbetænkningens afsnit 3.1.

For så vidt angår pit bull terrierens mentale egenskaber, hvor "farlighed" ofte er i fokus, fremgår det af den svenske udredning, at fortalere for racen ofte hævder, at hunden i sig selv ikke er farlig for mennesker, men at det er ejeren, som gør den farlig. Det vil sige, at der angiveligt er tale om et ejerproblem, og ikke et hunde- eller raceproblem. Det fremgår endvidere af udredningen, at erfarne hundesagkyndige, som har testet et antal pit bull terriere anfører, at disse hunde i almindelighed er meget stabile og søde.

Alle hunde har visse racespecifikke egenskaber. Pit bull terrieren forbindes ofte med begrebet "gameness", som betyder noget i retning af "formår ikke at give op, uanset hvor dårlige odds'ene er". Hos pit bull terrieren har man i avlen præmieret hunde med meget "gameness". Dette er en egenskab, som kan være både god og dårlig afhængig af situationen. For arbejdende hunde er det en kvalitet, at hunden besidder en høj grad af "gameness". Begrebet anvendes dog sjældent eller slet ikke for de "venlige" arbejdende hunde. Hvis en hund med høj grad af "gameness" bruges til f.eks. hundekamp, indebærer det ofte, at hunden formår at forårsage mere skade end en hund med en lav grad af "gameness". Endvidere synes pit bull terrieren at skille sig ud fra andre hunderacer ved, at den er relativ ufølsom over for smerte. Dette hænger formodentlig delvist sammen med egenskaben "gameness" ("det gør bestemt ondt, men det er jeg ligeglad med"), men det kan også skyldes en kraftig udløsning af endorfin i visse situationer, som kan have en bedøvende effekt på hunden.

Ifølge den svenske udredning finder visse eksperter, at der findes en anden egenskab, som gør pit bull terrier særlig i forhold til andre hunderacer, nemlig at dens kommunikationsevne i forhold til andre hunde i en vis grad er underudviklet. En meget vigtig funktion for hundens kommunikation med artsfæller er, at slagsmål skal undgås. Hunde er et flokdyr, og hvis flokken skal kunne fungere effektivt, må individene i flokken være friske og stærke; en høj frekvens af slagsmål med skader til følge forøger ikke flokkens eller individets overlevelseschancer. For at gøre pit bull terrieren til en effektiv kamphund skal man derfor gennem selektiv avl stræbe efter at undertrykke dens kommuni-

kative formåen, dels gennem at avle på hunde som er mindre modtagelige over for andre hundes signaler, dels gennem at avle på hunde som selv et utydelige i ~~deres~~ ^{andre} signaler. Andre eksperter finder dog, at pit bull terrier ^{er} ikke adskiller sig i ~~deres~~ ^{deres} kommunikative formåen i sammenligning med for eksempel de fleste brugshunderacer.

summerligt
I overfor mennesker.

Pit bull terrieren er i modsætning til, hvad mange ofte tror, i almindelighed ikke specielt aggressiv. Dette fremgår dels af traditionelle mentalundersøgelser, og dels når hunden slås med andre hunde. Når to pit bull terriere slås, er der forbløffende lidt vrede med i billedet. Der er to grunde til, at man har villet begrænse pit bull terrierens tendens til at blive vred. Den første er, at en hund, som slås i vrede, hurtigere bliver udmattet og dermed en lettere modstander for den anden hund. Den anden grund er, hundekampe normalt organiseres på en sådan måde, at hundene under kampene håndteres af en "handler", som ofte er fremmed for de kæmpende hunde. For at denne "handler" skal kunne afbryde slagsmålet, hvilket ofte sker flere gange under en kamp, må hundene ikke have tendens til at bide mennesker. De hunde, som viser en sådan tendens, bliver bortvist, hvorfor man gennem avlen har ønsket at begrænse denne egenskab.

Pit bull terrieren har som tidligere nævnt været forbudt i Danmark siden 1991. Forbudet omfatter også blanding af hunde, hvori pit bull terrier indgår. Staffordshire bullterrier og amerikansk staffordshire bull terrier er derimod ikke forbudt i Danmark. Ifølge Dansk Hunderegister er der registreret henholdsvis 6769 amerikansk staffordshire bull terrier og 1143 staffordshire bull terrier i Danmark, jf. tabel 6 i afsnit 5.2.1.5.

6.2.2. Andre "farlige hunde"

Ifølge den svenske udredning "Hund i rätta händer - om hundägarens ansvar" (SOU 2003:46) afsnit 2.3.3, finder de fleste angreb fra hunde på mennesker eller andre dyr sted blandt de almindelige selskabshunde. Det er som oftest hundeejeren selv, dennes familie eller bekendte, som bliver bidt, hvilket antages at være en af forklaringerne på, at selskabshunde i almindelighed ikke opfattes som farlige. Det skyldes, at en hundeejer, der bliver bidt af sin egen hund, som regel vil have den opfattelse, at problemet kan kontrolleres og håndteres. Det, de fleste derimod oplever som skræmmende, er risikoen for at blive udsat for et uprovokeret angreb fra en ukendt hund. ~~En anden grund til, at selskabshunde ikke opleves som et problem i denne henseende, er, at risikoen for, at en selskabshund angriber, generelt er betydelig mindre end risikoen for, at en hund, der bruges som våben, vil gøre det.~~ At selskabshunde alligevel står for de fleste bid, skyldes ifølge den svenske udredning at næsten alle svenske hunde hører til denne gruppe. *dl.*

Ifølge den svenske udredning, er der en række forskellige årsager til, at såkaldt "almindelige hunde" af og til angriber og skader mennesker eller andre dyr. Hundeorganisationer og personer, der beskæftiger sig med problemhunde, peger dog på, at den væsentligste årsag er, at mange hundeejere

mangler tilstrækkelig viden om hunde og hundehold. Det gælder alt fra hvilken type hund, der passer til hundeejerens livssituation, til hvilket miljø, man skal kunne tilbyde hunden, eller hvordan man skal opfostre hunden, for at den kan fungere godt i samfundet. Mange hundeejere mangler med andre ord de rette forudsætninger for at kunne tilbyde deres hund et godt liv, hvilket kan medføre forskellige former for problemadfærd. En anden årsag, der nævnes, er, at visse opdrættere ikke påtager sig det fornødne ansvar. Det være sig i forhold til hvilke hunde, der anvendes i avlen, i forhold til at socialisere hvalpene tilstrækkeligt og i forhold til hvem, man sælger hvalpene til.

6.2.3. Historisk raceinddeling

Åsa Ahlbom og Agneta Geneborg er eksperter i racesammenligninger af hunde og har bl.a. udgivet bogen "Rasekunnskap: Rasenes opprindelige arbeidsoppgaver". De har inddelt hunderacerne i kategorier af hundetyper på baggrund af, hvilke egenskaber hundene historisk er avlet til at besidde.

6.2.3.1. Tempel- og hofhunde

Små selskabshunde kategoriseres som "tempel- og hofhunde", da de primært er avlet til menneskeselskab og som "vagtende" hunde, der gør ved fremmed indtrængen. Som eksempel på en tempel- og hofhund kan nævnes hunde af racen mops.

6.2.3.2. Jagthunde

Jagthundene kan opdeles i en række underkategorier ud fra deres måde at jage på. Gravhunden er således et eksempel på en hund af typen "gravende hunde og rottehunde", som er avlet til selvstændigt at jage småvildt for at slå det ihjel. En anden type jagthund er den "appporterende jagthund", som i samarbejde med jægeren henter vildtet på en jagt. Eksempler på denne type hund er labradoren og golden retrieveren. De "stødende og appporterende jagthunde" jager i samarbejde med jægeren på 25-50 meters afstand, hvor hunden letter vildtet og henter det nedskudte. Eksempler på denne type hund er cocker- og springerspanielen. De "stående jagthunde" jager også i samarbejde med jægeren ved at lette og hente vildtet, men på 200-400 meters afstand. Den stående jagthund afliver vildt, der er såret. Eksempler på denne type hund er racerne setter, Münsterländer og hønsehund. Beaglen, som hører til hunde af typen den "glammende jagthund", er avlet til gående at følge et spor efter klovvildt. "Hurtigt drivende jagthunde" er derimod avlet til at jage vildtet på synet ved at løbe det op og slå det ihjel. Hvis en mindre hund løber, kan den hurtigt drivende jagthund opfatte den som et byttedyr, hvis den ikke når at se, at det er en artsfælle. Eksempler på hurtigt drivende jagthunde er mynderacerne greyhound og borzoi. Den "stillende jagthund" jager selvstændigt efter klovvildt som f.eks. elge og bjørne og "stiller" det igennem en vedvarende gøen. Denne type hund er avlet til at reagere på vildt, men ikke til at angribe. Eksempler på denne type hund er karelsk bjørnehund og norsk elghund.

6.2.3.3. Politi- og tjenestehunde

Schæferen er et typisk eksempel på en "politi- og tjenestehund", der er avlet til at varetage varierende opgaver som f.eks. bevogtning, forsvar, patruljering, sporsøgning og eftersøgning. Denne type hund er avlet til at kunne reagere, men på en kontrolleret måde.

6.2.3.4. Træk- og slædehunde

"Træk- og slædehunde" er avlet til at trække slæder og andre trækordninger over kortere eller længere afstande. Det er typisk meget selvstændige og jagende hunde. Eksempler på denne type hund er siberian husky, alaskan malamute og grønlandshunden.

6.2.3.5. Samlende og flyttende hunde

"Samlende og flyttende" hunde er, som navnet indikerer, avlet til at samle og flytte får, kvæg mv. samt foretage lettere bevogtning. De samler typisk flokken ved at gø eller nappe/bide i haserne på dyrene, som de bevogter. Den samlende og flyttende hund er ofte god til at omgås andre dyr. Et eksempel på denne type hund er bordercollien.

6.2.3.6. Gårdhunde

"Gårdhunden" er avlet til at passe på andre dyr og bevogte beboelse mod fremmed indtrængen. Den er mistroisk over for fremmede og reagerer ved gøen. Der skal normalt en reel provokation til, før den bider. Eksempler på denne type hund er racerne leonberger, dansk-svensk gårdhund og bernersennen.

6.2.3.7. Hyrde- og vagthunde

"Hyrde- og vagthunde" opdeles i hunde fra Centraleuropa og hunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien. Fælles for hyrde- og vagthundene er, at de – ligesom gårdhunden – er avlet til at passe på andre dyr og bevogte beboelse mod fremmed indtrængen. I modsætning til gårdhunden er hyrde- og vagthunden ~~fy~~ dog avlet til at gøre udfald mod den indtrængende

Hyrde- og vagthunde fra Centraleuropa tøver ikke med at bide, hvis de bliver provokeret. Som eksempel på hunde af typen hyrde- og vagthund fra Centraleuropa kan nævnes rottweileren, sct. bernhardshunden, sennenhundene og bouvier des flanders.

Hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien bor typisk sammen med den flok af dyr, f.eks. får, som de bevogter. Disse hunde er meget mistroiske over for alt fremmed, og modstanderne er ofte større dyr som ulve og bjørne. Hundene er avlet til at skambide eller slå indtrængende ihjel – uanset om det er mennesker eller dyr – således at truslen ikke vender tilbage. Hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien er f.eks. racerne kangal, anatolsk hyrdehund, maremma, ovtcharka, tornjak, ~~pyreneerhund~~ og tibetansk mastiff.

planiar

6.2.3.8. Muskelhunde

"Muskelhunde" betegner racer, der er avlet som brugshunde til storvildtsjagt eller bevogtning af beboelse. F.eks. er hunde af racen dogo argentino avlet til at opspore vildsvin og bide sig fast indtil jægeren kommer frem. Hunde af racen mastino napolitano er avlet til bevogtning af områder. Den beskytter beboelsesområder mv. mod fremmed indtrængen, og er derfor avlet til at være mistroisk over for fremmede individer (både mennesker og dyr). Hunde af racen filo brasileiro er derimod avlet til både jagt og bevogtning. Det er karakteristisk for en muskelhund, at den bider og holder fast i sit bytte. Den er meget hårdfør og selvstændig, og den reagerer let aggressivt i forhold til fremmede hunde. Den skifter ikke greb, som kamphunden gør, jf. nedenfor. Som eksempel på muskelhunde er endvidere hunde af racerne bull mastiff, engelsk og amerikansk bulldog og cane corso.

6.2.3.9. Kamphunde

"Kamphunde" er primært avlet til kamp mod artsfæller og andre dyr, f.eks. tyre. En kamphund angriber ved at bide og slippe sit bytte gentagne gange. Den er typisk menneskevenlig, men aggressiv over for andre hunde ved den mindste provokation. Den har en høj smertetærskel hvilket bevirker, at den fortsætter med at kæmpe, selv om den er skadet. Som eksempel på kamphunde er hunde af racerne bull terrier, staffordshire bull terrier ("staff"), amerikansk staffordshire bull terrier ("amstaff") og shar pei.

6.2.4. Aggression i forhold til race

En anden kategorisering af hunde findes i den amerikanske undersøgelse "Breed Difference in canine aggression"². Undersøgelsen er foretaget i USA og er baseret på et spørgeskema til hundeejere. Der er benyttet en speciel gennemtestet spørgemetode (C-BARQ = Canine Behavioral Assessment and Research Questionnaire), som er udviklet af forskere fra University of Pennsylvania. Spørgeskemaet indeholder 101 spørgsmål vedrørende hundens adfærd i forskellige situationer.

Undersøgelsen indeholder oplysninger om 1521 hunde fordelt på 11 racer fra Den Amerikanske Kennelklub og 3791 hunde fordelt på 33 racer, hvor ejerne selv har valgt at udfylde spørgeskemaerne på nettet via en online-undersøgelse.

Resultaterne af undersøgelsen er inddelt i aggression over for ejeren, fremmede personer, fremmede hunde og andre hunde i samme hushold. Der er fundet en signifikant forskel på aggression mellem nogle racer.

² Deborah Duffy, Yuying Hsu, James Serpell, *Applied Animal Behavior Science* 114 (2008) 441-460.

Nogle af de racer, der scorer højest i aggression overfor fremmede personer, er hunde af racerne gravhund, chihuahua, doberman, rottweiler, yorkshire terrier og puddel. Disse racer har også fået mange point for "watchdog barking" og territorialforsvar i en undersøgelse af Hart og Hart i 1988¹.

De racer, der får flest point i aggression over for ejeren, er hunde af racerne basset hund, beagle, chihuahua, amerikansk cocker spaniel, gravhund, engelsk springer spaniel og jack russel terrier. De racer, der får flest point i aggression overfor fremmede hunde er hunde af racerne akita inu, boxer, chihuahua, gravhund, schæfer, australian cattle dog, pit bull (dækker i undersøgelse over pit bull terrier, amerikansk staffordshire terrier og staffordshire bullterrier), engelsk springer spaniel, jack russel terrier og west highland white terrier.

~~Undersøgelsen sammenholdes med andre undersøgelser [hvilke?], hvilket viser, at der er et vist - men ikke fuldstændigt - sammenfald mellem grupperingen af racerne. Inden for racen springer spanielerne og labrador retrieverne sammenholdes antallet af point i forhold til hunde avlet til udstilling og hunde avlet til jagt.~~ 7

Springer spanielerne avlet til udstilling er generelt mere aggressive end de springer spanieler, der er avlet til jagt, mens det forholder sig omvendt for hunde af racen labrador retriever. Hvis man fjerner de intakte hanhunde - dvs. de hanhunde, der ikke er kastreret - fra resultaterne, er der ikke forskel på hundene fra Den Amerikanske Kennelklub og hundene fra online-undersøgelsen, hvilket indikerer, at det ikke har betydning for en races aggressionsniveau, hvorvidt hunden er stambogsført.

Desuden viser undersøgelsen, at forskellen på graden af aggression inden for racerne er meget stor. Det konkluderes derfor, at det er uhensigtsmæssigt at forudsige en hunds aggressionsniveau ud fra dens race. Af konklusionen fremgår det endvidere, at undersøgelsen indikerer, at aggressiv adfærd kun til dels er arveligt betinget, og at udviklingsmæssige og miljømæssige faktorer spiller en stor rolle for, om en aggressiv adfærd kommer til udtryk hos den enkelte hund. Endelig fremhæves det, at statistik over hundebid ofte kan være misvisende, idet mange hundebid ikke rapporteres, og at idet racen på den bidende hund i mange tilfælde ikke kan identificeres.

6.3. Identifikation af den enkelte hund

For at kunne håndhæve et forbud mod besiddelse mv. af bestemte hunde er det afgørende, at de hunde, der er omfattet af forbudet, kan identificeres. Det er derfor relevant at inddrage erfaringerne med det eksisterende forbud mod pit bull terrier og tosa samt krydsninger, hvori disse hunde indgår, i sine overvejelser.

¹ Hart & Hart 1988. The Perfect Puppy: How to choose your dog by its behavior. W.H. Freeman, New York and Company, pp. 1-182.

afsnit 3.3.1
kennings?

Som det fremgår af delbetænkningens kapitel 3 om den historiske udvikling, punkt 3.1., udsendte Justitsministeriet efter udstedelsen af bekendtgørelsen i 1991 en cirkulæreskrivelse til politiet, hvori ministeriet efter indstilling fra Dyreværnsrådet udpegede 16 konsulenter fra Danmarks civile Hundeførerforening (DcH), som i tvivltilfælde kunne bistå politiet ved afgørelsen af, om en hund var omfattet af forbudet i bekendtgørelsen. Som det tillige fremgår af kapitel 3, punkt 3.1. op sagde DcH bl.a. som følge af en konkret sag fra Padborg i 1997 aftalen vedrørende test af særligt farlige hunde. Efter DcH's opfattelse kunne man ikke alene ud fra en test af en hunds reaktionsmønster fastlægge hundens racemæssige tilhørsforhold. Det er derimod muligt at teste, om hunden har lave tærskelværdier for aggression og manglende evne til afreaktion, således at den af de grunde må betegnes som farlig. Foreningen gav samtidig udtryk for, at lave tærskelværdier for aggression, som kan skyldes såvel arvemæssige egenskaber som "dressur", vil kunne konstateres hos mange andre hunde end pit bull terriere og tosaer, hvor der indgår "kampdrift" i arvemassen, f.eks. schæferhunde, rottweilere og dobermann, men at der i øvrigt findes uheldige eksemplarer blandt alle racer.

Efter DcH's opsigelse af kontrakten kontaktede Justitsministeriet Den Danske Dyr lægeforening og forespurgte, om foreningen var i stand til at udpege én eller to dyrlæger, der var villige og kompetente til ud fra en test af hundens adfærd og en bedømmelse af dens udseende at afgøre, om en hund er omfattet af bekendtgørelsen. Den Danske Dyr lægeforening orienterede i 1998 Justitsministeriet om, at Dansk Selskab for Klinisk Veterinær Etologi havde udpeget to dyrlæger, som har den nødvendige faglige indsigt og interesse i at bistå politiet med bedømmelse af farlige hunde.

Som tidligere nævnt overvejede Justitsministeriet i forbindelse med ændringen af hundeloven i 2003, om forbudet mod hold af særligt farlige hunde skulle ophæves eller eventuelt udvides til at gælde andre racer. Justitsministeriet anmodede i den forbindelse Rådet vedrørende hold af særlige dyr, Dyreværnsrådet og Den Danske Dyr lægeforening om en udtalelse. På grundlag af de indhente de sagkyndige udtalelser og i lyset af vanskelighederne ved med sikkerhed at fastslå, at en hund tilhører en bestemt hunderace, fandt Justitsministeriet ikke på daværende tidspunkt, at forbudet mod hold af særligt farlige hunde burde udvides til at omfatte flere racer.

Følgende muligheder for identifikation af hunde kan overvejes:

1. Oplysning om race i Dansk Hunderegister eller for stambogsførte hunde i stambogen
2. DNA-test
3. Liste med fysiske egenskaber som i Den spanske model (model 3), jf. nedenfor under afsnit 7.2.4.
4. Billedmateriale

For så vidt angår muligheden for at anvende oplysningerne om en hunds race i Dansk Hunderegister eller i hundens stambog, hvis den er stambogsført, som dokumentation for dens racemæssige tilhørsforhold er såvel oplysningerne i Dansk Hunderegister som i en hunds stambog oplysninger,

som ejeren/opdrætteren selv har indberettet, og hvis gyldighed ikke umiddelbart kan efterprøves af de håndhævende myndigheder, jf. straks nedenfor om DNA-test. Herudover vil oplysning om race i Dansk Hunderegister eller for stambogsførte hunde i stambogen ikke omfatte blandingshunde, dvs. hunde hvor geneme fra én eller flere forbudte hunderacer indgår.

For så vidt angår DNA-testning af hunde med henblik på at fastslå, hvilken race en given hund tilhører, har professor i husdyrgenetik ved Institut for Basal Husdyr- og Veterinærvidenskab/Genetik & Bioinformatik, KU Life, Merete Fredholm oplyst, at flere amerikanske firmaer har etableret metoder (race-profiler) til at fastslå, hvilken race eller hvilke racekombinationer en given hund stammer fra. Der findes dog ikke nogen race-profil på f.eks. pit bull terrier. Termen "pit bull" anvendes ifølge Merete Fredholm til at beskrive flere forskellige racer inden for "molosser-familien", f.eks. amerikansk staffordshire terrier, staffordshire bullterrier, amerikansk pit bull terrier og blandinger af disse. Hun understreger endvidere, at de amerikanske firmaer har etableret metoden fortrinsvis på baggrund af analyser af hunde registreret i den amerikanske kennel klub, og at visse racer har forskellige race-profiler i forskellige geografiske regioner. Det vil derfor efter Merete Fredholms opfattelse være en forudsætning, at der etableres særlige race-profiler på europæiske hunde, hvis man med sikkerhed skal kunne foretage racebestemmelse af hunde på grundlag DNA i Europa. Merete Fredholm har i den forbindelse oplyst, at der foreligger et større udviklingsarbejde, før dette er muligt.

b af

Merete Fredholm har endelig oplyst, at det heller ikke er muligt gennem DNA-test af hunde at fastslå, hvilken familie, f.eks. "molosser-familien", en hund tilhører.

En anden metode til identifikation af hunde er ^{kunne være der, der mundes} som i Spanien, hvor de håndhævende myndigheder kan støtte sig til en liste med de fysiske egenskaber. Listen indeholder som anført nedenfor under pkt. 7.2.4. bl.a. karakteristika for en hunds krop, hoved og hals. Listen indeholder generelle fysiske egenskaber, som formentlig vil kunne findes hos en lang række hunde. Herudover kan det anføres, at en sådan liste vil medføre, at det i høj grad er hundens udseende frem for den enkelte hunds adfærd, som bliver bestemmende for, om den må henregnes til én af de forbudte hunderacer. Endelig kan det anses for betænkeligt, hvis en sådan liste skal danne grundlag for om en borger lovligt kan erhverve en bestemt hund. Det vil således være meget skønsmæssigt – og umuligt ud fra udseende af en hvalp at forudsige præcist hvordan dens fysiske karakteristika vil udvikle sig.

Endelig kan det overvejes, om identifikation af en hund kan ske ud fra billedmateriale af de enkelte hunderacer. Anvendelse af billeder af bestemte hunderacer vil dog give anledning til samme betænkeligheder, som en liste over fysiske egenskaber, jf. ovenfor.

Kapitel 7. Udvalgets overvejelser

7.1. Indledning – problemets omfang og karakter

Begrebet "farlige hunde" er ikke fuldstændig entydigt, men skal i denne sammenhæng forstås som hunde, der har stor tilbøjelighed til at ~~bide~~ ^{knække} mennesker eller andre hunde, ^{herunder ved bid}.

Det skal understreges, at udvalget ved at anvende dette begreb ikke allerede herved har lagt til grund, at farlighed entydigt kan afgrænses til bestemte racer eller typer af hunde. Det er således vigtigt allerede på dette sted at understrege, at en hund grundlæggende er et rovdyr, og at alle hunde i princippet kan være farlige. Derfor ville flere af udvalgets medlemmer have foretrukket betegnelsen "krævende hunde", fordi visse racer eller typer af hunde stiller større krav til ejerens håndtering og opdragelse af hundene end andre racer eller typer. Udvalget har imidlertid valgt at bruge begrebet "farlige hunde" som et samlebegreb, da det er mere umiddelbart forståeligt for udenforstående.

Ud fra den tilgængelige statistik er der ikke grundlag for at fastslå, at der overordnet set er et stigende problem med farlige hunde. Antallet af mennesker, der hvert år bliver bidt af en hund har ligget nogenlunde stabilt i de sidste 10 år på omkring 600 på de fire skadestuer, hvis oplysninger indgår i det ulykkesregister, som føres af Statens Institut for Folkesundhed⁴ [Noget om andel af skader, som er forårsaget af egen hund eller af en hund, man kender].

Lægges det til grund, at de fire skadestuer også i denne sammenhæng er repræsentative, ligger antallet af hundebidskader på mennesker på omkring 5.000 om året, da skadestuerne dækker ca. 12 pct. af den danske befolkning. Det skal sammenlignes med, at der er registreret ca. 750.000 hunde i Dansk Hunderegister. Hverken i forhold til antallet af hunde i Danmark eller andre former for ulykkestilfælde [Hvad kan SIFF sige herom?], er der overordnet set tale om et markant problem.

Til brug for udvalgets arbejde har to af udvalgets medlemmer (Pernille Hansen og Ingeborg Mølbak) foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt 11 udvalgte smådyrshospitaler med stor vagtbyrde. Undersøgelsens formål var at give et billede af udviklingen i bidskader forvoldt af hunde på andre hunde. Otte dyrehospitaler besvarede spørgeskemaet. Tre ud af disse otte hospitaler oplyste, at de havde oplevet en lille stigning i antallet af alvorlige bidsår inden for de seneste fem år. Det ene af de tre hospitaler havde tillige oplevet, at bidskaderne var blevet lidt mere alvorlige. Fire af de otte hospitaler fandt, at antallet af hundebid var uændret over de seneste fem år, mens et hospital havde oplevet færre – men lidt mere alvorlige – bid. Ingen af de dyrehospitaler, der indgik i undersøgelsen, havde oplevet en stor stigning i antallet af bidsår eller betydeligt mere alvorlige bidsår.

Selv om der overordnet set ikke er tale om hverken et markant eller et stigende problem med farlige hunde, er dette ikke ensbetydende med, at der ikke er behov for initiativer på området. Rent bort-

⁴ Jf. kapitel 5.

set fra de fysiske – og eventuelt psykiske – skader, som et offer for hundebid udsættes for ved selv at blive skambidt eller få et kæledyr skambidt eller slået ihjel – skader som på ingen måder skal bagatelliseres – er det nok så væsentligt et problem, når der i den brede befolkning skabes frygt for at blive angrebet af hunde, som man møder på offentlige gader og veje, uanset om denne frygt statistisk set er velbegrundet.

Selv om der ikke er statistisk eller andet sikkert belæg for en sådan konklusion, er det udvalgets indtryk, at der, uanset den overordnede konklusion, i afgrænsede områder og boligbebyggelser – navnlig omkring de større byer – undertiden er et særlig markant problem med hunde, der skaber frygt i deres omgivelser. Der synes således at være opstået et modefænomen i visse befolkningsgrupper – herunder, men langt fra udelukkende, blandt kriminelle unge mænd – hvor det er et statussymbol at have en hund, der af omgivelserne opleves som farlig, og som eventuelt kan anvendes som forsvars- eller angrebsvåben. *VK: Tekstbidrag til bog for næste møde*

Det er imidlertid efter udvalgets opfattelse vigtigt at bevare det overordnede perspektiv, når mulige initiativer overvejes, således at initiativerne målrettes og afpasses i overensstemmelse hermed.

Ved gennemgangen af mulige initiativer har udvalget således overvejet, om det pågældende initiativ er *relevant* og *proportionalt* i forhold til de konstaterede problemer. Jo mere indgribende en regulering, der er tale om, jo vigtigere er det at stille spørgsmålet, om det er muligt at målrette indgrebet mod den eller de hunde/hundeejere, der skaber problemerne, eller om initiativet vil ramme for bredt. Eller formuleret på en anden måde: Er de forventede positive effekter af et eventuelt initiativ i en rimelig balance med de negative effekter, som kan forudses?

Det har endvidere været en målsætning for udvalget at søge at beskrive og udforme mulige initiativer således, at berørte borgere kan se nødvendigheden af reguleringen, for så vidt muligt at sikre respekt for og *frivillig efterlevelse* heraf. Et andet element i en effektiv regulering har for udvalget været at overveje, hvordan de påtænkte regler af politiet kan *håndhæves i praksis*.

Endelig har udvalget søgt at sikre en passende afvejning af *retssikkerheden* for berørte hundeejere over for behovet for en effektiv regulering.

Under udvalgets arbejde har justitsministeren den 11. september 2009 sendt et udkast til ændring af hundeloven og dyreværnsloven i høring. Af betydning for udvalgets arbejde med denne delbetænkning indeholder lovudkastet følgende elementer:

- Hunde skal fremover føres i byer og bymæssig bebyggelse, og snoren skal være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren.

- Politiet får adgang til uden nærmere hundesagkyndig undersøgelse at træffe afgørelse om aflivning af en hund, der har skambidt et uskyldigt menneske eller dyr.
- Hunde skal mærkes og registreres i Dansk Hunderegister, når de er 8 uger gamle og ikke – som i dag – først, når de er 4 måneder gamle.

Den xx. november 2009 har justitsministeren fremsat lovforslag (L.??) på grundlag af lovudkastet og høringssvarene. I forhold til lovudkastet er der foretaget følgende ændringer: [...]

De tre elementer, der indgår i [lovudkastet], indgik alle i udvalgets drøftelser, da justitsministeren besluttede at fremsætte lovforslag på området, inden udvalgets delbetænkning kunne foreligge. Der er enighed i udvalget om, at alle tre forslag er meget væsentlige elementer i en forstærket indsats for at modvirke, at hunde overfalder og bider mennesker og andre hunde.

I den offentlige debat har der været stor fokus på spørgsmålet om forbud mod bestemte hunderacer eller i hvert fald skærpede regler for hold af visse hunde. *Afsnit 7.2.* indeholder udvalgets overvejelser om mulige modeller for en afgrænsning af, hvilke hunde der må anses for farlige. På grundlag heraf indeholder *afsnit 7.3. og 7.4.* udvalgets overvejelser om mulighederne for og hensigtsmæssigheden ved henholdsvis et raceforbud og en særregulering for visse hunderacer og om, hvilke hunderacer der i givet fald bør være omfattet af et forbud eller en særregulering. *Afsnit 7.5.-7.11* indeholder udvalgets overvejelser om generelle skærpselser af hundelovens regler med henblik på at modvirke, at hunde overfalder og bider mennesker og andre hunde. Endelig indeholder *afsnit 7.12.* udvalgets overvejelser og forslag vedrørende sanktionsniveauet på området.

Det skal indledningsvist bemærkes, at de forpligtelser, som efter hundeloven er rettet mod den, der holder hund, for at sikre en effektiv håndhævelse af reglerne lovteknisk er rettet mod hundens "besidder" (jf. herom afsnit 3.2.1.) og ikke dens ejer, ^{der indgår i} ~~med henblik på~~ at undgå, at den person, som i praksis holder hund, frasiger sig sit ansvar under henvisning til, at han ikke civilretligt er hundens ejer. Ejeren af hunden vil dog sædvanligvis også være hundens besidder. Ved en gennemgang af udvalgets overvejelser og forslag – undtagen hvor der er tale om formuleringen af gældende eller foreslåede lovbestemmelser – forekommer det imidlertid sprogligt mere naturligt at tale om hundens ejer end dens besidder. Når der i det følgende tales om hundeejeren, skal det derfor forstås som synonymt med begrebet hundens besidder.

7.2. Modeller for afgrænsning af, hvad der skal forstås ved farlige hunde

7.2.1. Indledning

Som anført under afsnit 7.1. ville det være ønskeligt at kunne målrette mulige initiativer – hvad enten de måtte bestå i forbud eller anden regulering – i forhold til besiddere af bestemte hunde, der i *særlig grad* må betegnes som farlige.

Uanset hvilke hunderacer man vælger at lade omfatte af et forbud eller en særregulering, opstår spørgsmålet om, hvordan man både lovteknisk og i praksis – som hundeejer eller som håndhævende myndighed – i givet fald skelner mellem de farlige hunde og andre hunde.

På grundlag af de gældende regler i Danmark og oplysningerne om fremmed ret har udvalget opstillet *fire modeller*, der gennemgås i det følgende. Modellerne kan varieres og eventuelt kombineres – herunder med muligheden for en konkret dispensation fra et forbud mod at være omfattet af en særregulering – men de udgør efter udvalgets opfattelse tilsammen et godt grundlag for at vurdere mulighederne for og hensigtsmæssigheden ved henholdsvis et raceforbud og en særregulering for visse hunderacer.

7.2.2. 1991-modellen (model 1)

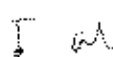
Denne model bygger på den lovgivningsmodel, der blev anvendt ved indførelsen af forbuddet mod pitbull terrier og tosa i 1991⁵. Efter denne model vil et forbud omfatte besiddelse eller avl af nogle nærmere opregnede hunderacer eller krydsninger, hvori disse hunderacer indgår. Tilsvarende gælder en eventuel særregulering. Efter denne model er det politiet, der i tvivlstilfælde skal kunne bevise, at en hund tilhører én af de forbudte hunderacer eller er en krydsning heraf.

7.2.3. Den norske model (model 2)

Denne model bygger ligesom den forudgående model på en særregulering for – eller forbud mod at avle eller besidde – nærmere bestemte hunderacer eller krydsninger, hvori disse hunderacer indgår. I modsætning til den første model er det imidlertid i denne model hundeejeren, der i tvivlstilfælde skal dokumentere hundens race eller type. Modellen, der altså bygger på et princip om omvendt bevisbyrde, er inspireret af den norske hundelov med tilhørende administrative forskrifter⁶. Det er en forudsætning for at pålægge hundeejeren bevisbyrden, at politiet med rimelig grund har mistanke om, at der tale om en hund af en af de forbudte racer eller typer, eller en hund af blandingsrace, hvori disse racer eller typer indgår.

⁵ Jf. afsnit 3.1.

⁶ Den norske lovgivning er beskrevet nedenfor i afsnit 4.2.

Efter den norske regulering er mindstekravet til ejerens dokumentation af en hunds race eller type, at hunden er id-mærket⁷ med mikrochip, og dette id-mærke knytter hunden til et registreringsbevis, der er påført dna-kodning med tilknyttet stamtavle.

Opfyldelse af dette mindstekrav forudsætter, at dyrlægen i forbindelse med chip-mærkningen af hunden har udtaget en blodprøve, som er sendt til et centralt lager, som Norsk Kennel Klub ejer og er ansvarlig for. Hvis der senere opstår tvivl om, hvorvidt en hund er af en bestemt race, foretages en dna-analyse på grundlag af blodprøven, som sammenholdes med oplysningerne på hundens stamtavle om hundens forældre. Det er forudsat i forarbejderne, at stamtavlen (og dermed formentlig også dna-registreringen) – ud over Norsk Kennel Klub – kan føres af "en tilsvarende troværdig organisation", f.eks. en tilsvarende udenlandsk klub.

Efter de norske regler kan politiet "i enkelttilfælde" bestemme, at anden tilfredsstillende dokumentation kan træde i stedet for det sædvanlige mindstekrav til dokumentation.

7.2.4. Den spanske model (model 3)

Denne model, der er inspireret af lovgivningen om farlige hunde i Spanien⁸, indebærer – ud over en særregulering for eller et forbud mod bestemte hunderacer – at også hunde med nærmere angivne fysiske karakteristika omfattes af særregulering eller forbud.

De fysiske karakteristika, der nævnes i de spanske regler er følgende:

- Stærk, kraftfuld, robust, atletisk og smidig muskulatur samt fysisk styrke og resistens.
- Tydelig karakter og mod.
- Korthåret.
- Brystkasse mellem 60 og 80 cm, mellem 50 og 70 cm afstand mellem bageste og højeste del af ryggen samt vægt på over 20 kg.
- Stort, firkantet og robust hoved med bredt og stort kranium samt muskuløse og runde kinder. Store og stærke kæber samt kraftig, bred og dyb mund.
- Bred, muskuløs og kort hals.
- Kompakt, bred og stor brystkasse, buedeformede ribben og muskuløs og kort ryg.
- Parallelle, lige og kraftige forpoter. Muskuløse og lange bagpoter, der danner en moderat vinkel.

7.2.5. Den britiske model (model 4)

⁷ Id-mærkning er ikke lovpligtig i Norge, men foretages og registreres i privat regi hos Norsk Kennel Klub.

⁸ Den spanske lovgivning er beskrevet ovenfor i afsnit 4.9.

Denne model, der er inspireret af reglerne i Storbritannien⁹, indebærer – ud over en særregulering for eller et forbud mod bestemte hunderacer – at også hunde, som er i besiddelse af de samme fysiske og adfærdsmæssige karakteristika som én af de forbudte hunderacer, omfattes af særregulering eller forbud.

Vurderingen af, om en hund er ulovlig, foretages i Storbritannien af en domstol på baggrund af en sagkyndig vurdering. Som i den norske model er det ejeren, der i tvivlstilfælde skal dokumentere hundens race eller type, men der ikke i den britiske lovgivning stillet specifikke krav til, hvilken form for bevis der er tilstrækkelig. Hvis hunden er ulovlig, men domstolen imidlertid ikke vurderer, at hunden udgør en fare for den offentlige sikkerhed, kan ejeren beholde hunden mod at lade hunden registrere i et særligt register over farlige hunde, lade den sterilisere og mærke ved tatovering eller chip.

I er

7.3. Forbud mod farlige hunde

Danmark indførte i 1991 et forbud mod besiddelse og avl af pitbull terrier og tosa (eller rettelig: tosa inu) og krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår. Også andre europæiske lande har i løbet af de seneste knap 20 år indført forskellige former for race- eller typespecifikke forbud. Som det fremgår af kapitel 4, er der i 1991 i *Storbritannien* indført forbud mod pitbull terrier, tosa inu, dogo argentino og fila brasileiro, mens *Norge* i 2004 forbød disse fire hunderacer samt amerikansk stafordshire terrier (amstaff). Herudover har flere europæiske lande en særregulering for visse hunderacer, men ikke noget forbud, jf. nærmere nedenfor i afsnit 7.4.

Nederlandene indførte et forbud mod pitbull terrier i 1994, men afskaffede det igen pr. 1. januar 2009, da ordningen ikke havde ført til færre bidskader.

Sverige valgte ikke at gennemføre et forbud med bestemte racer eller typer af hunde i forbindelse med en lovrevision i 2007¹⁰ under henvisning til, at det ikke er muligt at henføre alle farlige hunde til bestemte hunderacer, idet en forkert adfærd kan udvikles hos alle hunderacer og forstærkes gennem bl.a. forkert avl eller forkert håndtering.

Et naturligt udgangspunkt for udvalgets overvejelser om, hvorvidt der er behov for at udvide antallet af forbudte hunderacer – og eventuelt justere udformningen af det danske raceforbud – er den fokus, som der i den offentlige debat i særlig grad har været rettet mod de såkaldte kamp- og muskelhunde¹¹. Der er her tale om hunde, som oprindeligt er avlet til kamp mod tyre og andre hunde, til

I af

⁹ Den britiske lovgivning er beskrevet ovenfor i afsnit 4.4.

¹⁰ Jf. forarbejderne i Prop. 2006/07:126, s. 16-19, og SOU 2003:46, særligt s. 35-51. Den vedtagne lov findes i SFS 2007:1150.

¹¹ Jf. herom nærmere ovenfor i afsnit 6.2.1.

storvildtsjagt eller med henblik på bevogtning af ejendomme, og som – med variationer racerne imellem – blandt andet er karakteriseret ved lav aggressionstærskel samt stor muskelkraft, mod, udholdenhed og ufølsomhed over for smerte.

Man kan stille det spørgsmål, om de pågældende hunderacer – med de vanskeligheder og risici, der er forbundet med at håndtere dem – tjener noget anerkendelsesværdigt formål i dagens Danmark, når nu der er så mange andre hunderacer at vælge imellem. Taler forsigtighedshensyn og hensynet til at imødekomme den frygt og afstandtagen, der i meget brede dele af befolkningen er i forhold til disse hunde, ikke med stor styrke for et forbud? Bør de eksempler, der er kommet frem i pressen om voldsomme angreb på og skambidninger af mennesker og andre hunde, ikke føre til, at vi sikrer os imod – i hvert fald efter en overgangsperiode – at møde disse hunde på offentlige gader og veje? Og er eventuelle problemer med at racebestemme hunde i praksis ikke overdrevet? Vil langt hovedparten af den danske befolkning ikke søge væk fra de forbudte hunderacer og vælge andre hunderacer eller blandingshunde, hvor der hverken visuelt eller adfærdsmæssigt er grund til forveksling med de forbudte hunderacer, således at lovgivningen i selv har en adfældsregulerende effekt? Vil de pågældende racer således ikke over tid uddø i Danmark, hvorfor eventuelle vanskeligheder med at håndhæve et forbud primært vil bestå i den indledende fase?

Heroverfor kan anføres følgende synspunkter:

Begrebet "kamp- og muskelhunde" er langt fra entydigt. Uanset til hvilket formål en hunderace historisk set er avlet, kan forskellige egenskaber være nedtonet eller fremhævet gennem de seneste 100-150 års avlsarbejde, og udvalget har hverken i dansk eller udenlandsk statistik fundet noget sikkert grundlag for at udpege bestemte racer som mere farlige end andre. Tværtimod er det generelle indtryk, at alle hunde – med forkert opdragelse og forkert håndtering – kan være farlige, og at det derfor er mere relevant at fokusere på hundeejere med hunde, som konkret viser sig farlige eller skaber frygt i deres omgivelser, således som det er tilstræbt ved ændringen af hundeloven i 2003.

Erfaringen viser også, at opfattelsen af, hvilke hunderacer der anses for farlige, varierer over tid – muligvis blandt andet som en konsekvens af skiftende tiders "mode" med hensyn til, hvilke hunde der ikke mindst i kriminelle eller udsatte miljøer anses for statussymboler eller velegnede forsvars- eller angrebsvåben. I forbindelse med indførelsen af hundeloven i 1937 var der røster fremme om at forbyde schæfere og dobermannpinschere¹², og senere har også rottweilere været en af de hunderacer, der vakte frygt i sine omgivelser. I de sidste omkring 20 år har fokus været på pitbull terriere og beslægtede racer – nu i den offentlige debat sammenfattet under betegnelsen kamp- eller muskelhunde. Efter udvalgets opfattelse kan det næste modefænomen eventuelt blive visse racer inden for

¹² Jf. afsnit 3.1.

gruppen af hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien¹³. Hvis der indføres forbud mod bestemte racer, er det tænkeligt, at uansvarlige hundeejere vil skaffe sig hunde af andre racer, som kan blive lige så farlige som de forbudte racer.

Opnås der enighed om, hvilke hunderacer der må anses for farlige, eventuelt suppleret hen ad vejen med de yderligere racer, som i praksis viser sig problematiske, måtte et eventuelt forbud – ligesom det gældende forbud mod pitbull terrier og tosa inu – for at være effektivt også omfatte krydsninger, hvori de pågældende hunderacer indgår. Når der ikke er tale om racerene hunde – hvad ~~langt hovedparten~~ af de danske familiehunde ikke er – er der imidlertid betydelige vanskeligheder med at identificere de forbudte racer og ikke mindst blandinger heraf. Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt – eller inden for en overskuelig fremtid – et sikkert grundlag for på baggrund af en dna-analyse at fastlægge en hunds race, ligesom en ren visuel identifikation heller ikke er mulig med blot nogen grad af sikkerhed. En eventuel test måtte derfor i høj grad fokusere på hundens adfærd¹⁴, og er det så ikke mere relevant også i lovgivningen at fokusere herpå?

Endelig kan det anføres, at der ikke er sikkerhed for, at et raceforbud mærkbart vil mindske problemet. Der er ikke foretaget nogen evaluering af det danske forbud fra 1991 mod pitbull terrier og tosa inu, og der foreligger ikke nogen statistik om politiets håndhævelse heraf. Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at mens der nok umiddelbart efter indførelsen af forbuddet oplevedes en nedgang i antallet af pitbull-lignende hunde, så er der i dag mærkbart flere af denne slags hunde – de kaldes blot noget andet af ejeren – og forbuddet håndhæves ikke længere i praksis, idet politiet i stedet anvender mulighederne for at give pålæg om at anvende snor eller mundkurv mv. eller at aflive hunden efter de regler om farlige hunde, der blev indført i hundeloven i 2003. Erfaringerne fra Storbritannien¹⁵ tyder heller ikke på, at forbuddet har haft nogen langsigtet virkning, hvilket da også har ført til, at der i foråret 2009 er udsendt en udførlig vejledning til politikredsene for at medvirke til en mere effektiv håndhævelse af forbuddet. Nederlandene har som nævnt af samme grund ophævet deres raceforbud. I Norge er raceforbuddet relativt nyt, og myndighederne har ikke noget sikkert grundlag for at udtale sig om erfaringerne¹⁶.

Udvalget er imidlertid blevet bedt om under alle omstændigheder at opstille én eller flere modeller for et forbud mod kamp- og muskelhunde.

¹³ Jf. afsnit 6.2.3.7.

¹⁴ Små, den gældende cirkulæreskrivelse nr. 11383 af 7. juli 1992 om testning af særligt farlige hunde (pit bull terrier og tosa samt krydsninger, hvori disse hunde indgår). Vanskelighederne i praksis med at anvende den beskrevne test som grundlag for en racebestemmelse er beskrevet i afsnit 3.1.

¹⁵ Jf. David Bowles: The Effects of Legislation on Methods to Control Prohibited Types of Dogs (utrykt, 2009). [Er artiklen blevet publiceret, så vi nu kan tillade os at citere den?]

¹⁶ Jf. afsnit 4.2.

Der er enighed i udvalget om, at de hidtidige erfaringer i Danmark og i udlandet fører til, at et eventuelt raceforbud, for at kunne håndhæves effektivt i praksis, i givet fald måtte bygge på den norske model med omvendt bevisbyrde (model 2)¹⁷. Udvalget har ikke noget sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag for at pege på, at et eventuelt forbud bør omfatte enten flere eller færre hunderacer, der kan siges at tilhøre gruppen af kamp- og muskelhunde, end de fem hunderacer, der er forbudt i Norge. Skulle et forbud omfatte alle de hunde, som i almindelighed anses som kamp- eller muskelhunde, og som findes i Danmark, kunne det imidlertid overvejes yderligere at modtage staf-fordshire bull terrier og amerikansk bulldog. Endvidere kunne det overvejes, om racerne kangal, ovtcharka og tornjak inden for gruppen af hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien burde medtages for at forebygge, at de bliver næste generation af farlige hunde i Danmark¹⁸. Da modellen bygger på et princip om omvendt bevisbyrde, vil en overtrædelse af raceforbuddet ikke kunne strafsanktioneres, men alene føre til aflivning af hunden, idet en hundeejer – som det fremgår ovenfor – i mange tilfælde ikke vil have nogen reel mulighed for at forsvare sig mod en anklage om at besidde en ulovlig hund¹⁹. Et lovudkast, der bygger på denne model, er optaget som bilag 2 til betænkningen. Ved en gennemførelse af forslaget, vil den gældende bekendtgørelse om forbud mod pitbull terrier og tosa inu skulle ophæves.

Vik
haver
bidrag

Hvis der indføres et forbud mod bestemte hunderacer, bør ejere af disse hunde efter udvalgets opfattelse omfattes af en overgangsordning, der svarer til den, der gjaldt ved indførelsen af forbuddet mod pitbull terrier og tosa inu i 1991. Det indebærer, at de kan beholde en hund af en forbudt race, hvis den er erhvervet, inden reglerne træder i kraft, og hunden inden 14 dage herefter anmeldes til politiet vedlagt en erklæring fra en dyrlæge om, at hunden er mærket og steriliseret. På en kopi af anmeldelsen meddeler politiet herefter ejeren tilladelse til fortsat at besidde hunden. Hunde omfattet af overgangsordningen må ikke overdrages, og de må kun holdes på ejerens bopæl og luftes af personer over 15 år, der hører til ejerens faste husstand, ligesom de altid skal føres i snor og være forsynet med mundkurv på steder, hvortil der er almindelig adgang. Eventuelle hvalpe, der fødes efter ikrafttrædelsen af raceforbuddet, skal aflives af en dyrlæge straks efter fødslen. Der skal ske aflivning, hvis hunden ikke er anmeldt rettidigt til politiet, hvis den er overdraget efter ikrafttrædelsen af raceforbuddet, eller hvis hunden i gentagelsestilfælde holdes et andet sted end på ejerens bopæl eller færdes i strid med reglerne om luftning, snor og mundkurv. ~~H~~ ~~kastret~~ *20

3 mdr

I forbindelse med en eventuel gennemførelse et raceforbud må det overvejes, om der herved foretages et ekspropriativt indgreb i forhold til erhvervsmæssig avl af de hunderacer, der ønskes forbudt, jf. grundlovens § 73, således at der enten skal udbetales erstatning til – eller fastsættes en overgangs- eller dispensationsordning for – de berørte avlere.

¹⁷ Jf. afsnit 7.2.3.

¹⁸ Det skal fremhæves, at hvor de såkaldte kamp- og muskelhunde fortrinsvis er aggressive over for andre hunde og dyr i øvrigt (artsfælleaggressive), er hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien efter udvalgets oplysninger i højere grad også aggressive over for mennesker.

¹⁹ Jf. uskyldsformningsreglen i artikel 6, stk. 2, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

*20 Sterilisation af hankund er ikke egnet til at nedvælte aggressivitet

*21 Sikre registrering i 1. gangstilfælde

Et flertal af udvalgets medlemmer (Pernille Hansen, Vibeke Knudsen, Jens Kruse Mikkelsen, Ingeborg Mølbak, Jens Svenningsen, Hans Tonsborg ...) kan ikke anbefale, at der gennemføres et sådant forbud og henviser i den forbindelse til de argumenter, der er gengivet ovenfor. Disse medlemmer fremhæver særligt, at der er betydelig risiko for, at den omvendte bevisbyrde, som er nødvendig for at sikre et effektivt forbud, medfører, at loven kommer til at ramme alt for bredt. Medmindre man er indehaver af en stambogsført hund, og eventuelt har fået registreret en blodprøve med henblik på en fremtidig dna-analyse, har borgeren i praksis yderst begrænsede muligheder for at tilbagevise politiets påstand om, at man er indehaver af en kamphund, selv om hunden rent faktisk ikke tilhører en af de forbudte racer eller indeholder arvelige egenskaber herfra. Og selv bortset fra dette bevisbyrdespørgsmål vil et forbud inden for de berørte racer og krydsninger, hvori disse racer indgår, ramme et meget stort antal hundeejere, hvoraf rigtig mange har en velfungerende familiehund, som efter overgangsreglerne både skal steriliseres og gå med mundkurv, når den luftes. Et forbud vil desuden ikke alene ramme for bredt. Det vil også ramme for snævert, idet der som anført ikke er grund til at tro, at problemerne med skambidning af mennesker og andre hunde vil forsvinde af den grund, idet der som anført også findes farlige hunde inden for andre hunderacer. Disse medlemmer finder endvidere, at det gældende forbud mod pitbull terrier og tosa inu bør ophæves, da det kan være støden- de for retsbevidstheden at opretholde regler, der alligevel ikke håndhæves i praksis, og da de gæl- dende – og de i de følgende afsnit foreslåede – regler om politiets beføjelser over for farlige hunde giver et bedre grundlag for en indsats mod farlige hunde.

Et mindretal af udvalgets medlemmer (Cristina Gulisano ...) finder, [...]

7.4. Racebestemt særregulering

Der findes ikke i den gældende danske lovgivning særregulering for bestemte hunderacer bortset fra bestemmelsen i hundelovens § 3, stk. 3, hvorefter 14 opregnede hunderacer, krydsninger heraf samt enhver større hund, der efter sin race eller sin karakter kan sidestilles med de 14 hunderacer, uden for de større byer skal føres i snor, holdes indelukket eller forsvarligt bundet fra solnedgang til sol- opgang, dog mindst fra kl. 18 til kl. 6²⁰. Denne bestemmelse, der stammer fra den oprindelige hun- delov fra 1938, har næppe længere nogen praktisk betydning, og den foreslås i øvrigt ophævet i det lovforslag, som justitsministeren har fremsat den xx. yyyy 2009²¹. [Skal rettes, når lovforslaget er fremsat]

²⁰ Bestemmelsen er omtalt i afsnit 3.2.12.2., hvoraf det fremgår, at formålet med bestemmelsen er at "udelukke, at hunde slippes løs i tidlige sommermorgener, før der er mennesker i marken, således at de under omstrejfen kan overfalde vildt og husdyr, uden at der er større mulighed for at hindre dette".

²¹ Lovforslag nr. L ??? af xx. yyyy 2009.

Som det fremgår nærmere af kapitel 4, er der i flere europæiske lande en særregulering for visse hunderacer. I *Tyskland*, hvor der er lovgivning både på forbundsniveau og på delstatsniveau, og reglerne derfor er forskellige fra delstat til delstat²², er der typisk blandt andet krav om tilladelse til at holde farlige hunde, og en sådan tilladelse meddeles kun til myndige og pålidelige personer, der er personligt egnede og som besidder tilstrækkelig faglige viden til at holde den pågældende hund. Ejeren skal desuden være i stand til at holde og føre den farlige hund i snor. I *Frankrig*²³ stilles der for ejere af staffordshire terriere, amerikansk staffordshire terriere (amstaff), mastiff, tosa inu og rottweilere krav om et kursus til opnåelse af et egnethedsbevis. Kurset har til formål at hunde udviser en passende adfærd ved ophold på offentlige og private områder. I *Spanien*²⁴ kræver det tilladelse at besidde en farlig hund, og en sådan tilladelse får man kun, hvis man myndig og ikke tidligere straffet for f.eks. drab, frihedsberøvelse eller narkotikahandel eller frakendt retten til at beskæftige sig med hunde eller andre potentielt farlige dyr. Farlige hunde skal være iført mundkurv og føres i snor, hvis længde ikke må overstige 2 meter, når den befinder sig på offentlige steder. Hvis en farlig hund forsvinder, skal det kommunale register underrettes herom inden for 48 timer. I *Schweiz*²⁵ anses reguleres området i vidt omfang i de enkelte kantonen (delstater), og f.eks. i Geneve stilles der krav om tilladelse til at holde 12 hunderacer, og der er mundkurvspligt for disse racer.

Når udvalget har overvejet forslag om særregler for bestemte hunderacer, er det for at vurdere, om det ad denne vej er muligt at pege på initiativer, som er mere målrettede end generelle regler²⁶ for alle hunde og hundeejere uden at være så indgribende som et forbud. Det kan således anføres, at der findes hunderacer, som det kræver en ekstra indsats at holde fra ejerens side for at sikre, at hunden ikke skaber utryghed for sine omgivelser, men at der omvendt findes ejere, som er indstillet på at skulle opfylde nogle særlige krav for at kunne holde sådanne hunde.

Udvalget har i den forbindelse både overvejet særlige krav til hundeejeren og til selve hundeholdet. Udvalget har bl.a. overvejet, om der bør stilles krav om, at besidderen skal være myndig, have gennemført et kursus, ikke tidligere være dømt for visse grovere lovovertrædelser, og om der bør stilles krav til besidderens personlige forhold. Herudover har udvalget overvejet, om der bør stilles krav om, at bestemte hunderacer kun må luftes af ejeren, om der bør stilles krav til snor og mundkurv mv., og om der bør stilles krav til indhegning mv. af den ejendom (have), hvor hunden holdes.

På samme måde som ved et raceforbud opstår spørgsmålet om, hvordan man identificerer de udpegede racer og ikke mindst blandinger heraf. Der er her igen enighed i udvalget om, at den eneste model, der vil kunne håndhæves effektivt i praksis, er den norske model (model 2) med omvendt

²² Dette gælder – som det fremgår af afsnit 4.5. – også afgrænsningen af, hvilke hunde der anses for farlige.

²³ Jf. afsnit 4.7.

²⁴ Jf. afsnit 4.9. Som farlige hunde anses ud over otte opregnede hunderacer også hunde med nærmere angivne fysiske karakteristika, sml. afsnit 7.2.4.

²⁵ Jf. afsnit 4.10.

²⁶ Jf. herom i de følgende afsnit.

bevisbyrde. Også ved en særregulering indebærer denne bevisbyrderegel imidlertid, at en overtrædelse af eventuelle særregler for bestemte hunderacer ikke vil kunne strafsanktioneres, idet en hundeejer i mange tilfælde ikke vil have nogen reel mulighed for at forsvare sig mod en anklage om, at vedkommendes hund er af en farlig race og derfor omfattet af særreglerne. Et raceforbud vil kunne håndhæves ved aflivning af hunden, mens der ikke er en tilsvarende mulighed for en umiddelbar, effektiv håndhævelse af særregler. En ordning med særregler måtte derfor indebære, at politiet kan give en hundeejer – som ikke kan modbevise, at hans hund tilhører en af de hunderacer, der gælder særregler for – pålæg om for fremtiden at overholde særreglerne. Overtrædelse af et sådant pålæg vil kunne strafsanktioneres og eventuelt føre til aflivning af hunden. ØRK ??

Den model som udvalget har overvejet, ville indebære, at der opstilles særregler for følgende hunderacer²⁷ og krydsninger^{*}, hvori disse racer indgår:

- Pitbull terrier
- Tosa inu
- Fila brasileiro
- Dogo argentino
- Amerikansk staffordshire terrier (amstaff)
- Staffordshire bull terrier
- Amerikansk bulldog
- Kangal
- Ovtcharka
- Tornjak
- Sarplanina

Stadig afhængig af at politiet vurderer at hunderacer er af de forbudte racer. Højeste aktiveres den omvendte bevisbyrde og jører skal bevise at hunden ikke tilhører racen / er krydsning af disse (Bemærkning til lovforslaget)

Særreglerne ville gå ud på at kræve tilladelse til at eje eller besidde disse hunde, at tilladelsen kun kunne meddeles til personer, der er fyldt 18 år, og som ikke på grund af f.eks. psykisk sygdom eller tidligere kriminalitet må anses som uegnede hertil. Hunden måtte kun holdes på ejerens ejendom, der skulle være indhegnet og forsynet med en sluselåge. Det ville endvidere være en betingelse, at hunden kun luftes af ejeren selv iført mundkurv og i fast snor på højst 2 meter. Hunden skal også være i snor i områder, der er friløbsområde for andre hunde. Ejeren måtte kun lufte én hund ad gangen. Hvis en af disse hunde løb bort, skulle politiet underrettes senest 1 time herefter. Et lovudkast, der bygger på denne model, er optaget som bilag 3 til betænkningen. Jeg opfattede drøftelserne på sidste møde derhen, at et uddannelseskursus ikke gav helt så megen mening, når det først kunne sanktioneres efter et pålæg fra politiet!

eller er anden person, der er godkendt af politiet *

Et ...tal af udvalgets medlemmer (Vibeke Knudsen, Hans Tonsborg ...) finder, at særregler for de nævnte 10 hunderacer er nødvendige for at mindske faren ved disse hunde mest muligt, og at en

²⁷ Om baggrunden for udvælgelsen af disse hunderacer henvises til afsnit 7.3.

* Bemærkningerne:
3-5 personer.
sygdom + jører

model som den skitserede vil bidrage til at styrke politiets indsats på dette område. Disse medlemmer finder samtidig, at de opstillede krav er rimelige i forhold til de berørte hunde og hundeejere i lyset af det samfundsproblem med farlige hunde, som skal løses. [Uddybes evt. af ...tallet]

Et ...tal af udvalgets medlemmer (Pernille Hansen, Jens Kruse Mikkelsen, Ingeborg Mølbak, Jens Svenningsen ...) kan ikke støtte et forslag om særregler for bestemte hunderacer. Disse medlemmer finder – ligesom med hensyn til raceforbuddet – at en regulering af denne karakter vil ramme både for bredt og for snævert, idet der findes en lang række velfungerende familiehunde inden for disse racer, ligesom der ikke er grund til at tro, at problemerne med skambidning af mennesker og andre hunde vil forsvinde af den grund, idet der også findes farlige hunde inden for andre hunderacer. Man skal i den forbindelse ikke underkende den dyrevelfærdsmæssigt negative virkning af, at disse hunde – og herunder altså også i meget vidt omfang hunde, der ikke har udvist nogen konkrete fare for deres omgivelser – aldrig ville kunne løbe frit rundt uden for ejerens indhegnede have, men altid skulle være iført snor og mundkurv og være uden artsfællekontakt, når de bevæger sig uden for denne have. Dette vil være en meget betydelig indskrænkning af disse hundes naturlige fysiologiske og adfærdsmæssige behov²⁸ og i øvrigt risikere at gøre dem mere aggressive og uhåndterlige, end de ellers ville være. Når det så samtidig ikke er praktisk muligt at håndhæve særregler, før politiet har givet ejeren et pålæg om at overholde særreglerne, mister ordningen en betydelig del af sin forebyggende værdi. Der er således en betydelig risiko for, at det er de lovlydige hundeejere med velfungerende hunde af de nævnte racer, der først og fremmest berøres af de skærpede særregler, mens de problematiske hundeejere med utilpassede og aggressive hunde først efter en ikke ubetydelig politiindsats med udstedelse af pålæg vil kunne straffes for ikke at overholde reglerne. Under disse omstændigheder finder disse medlemmer, at de betydelige ulemper ved en ordning med særregler for bestemte hunderacer langt fra opvejer den forventede beskedne forebyggende gevinst i forhold til den gældende ordning om pålæg til farlige hunde efter hundelovens § 6 med de ændringer, der foreslås i de følgende afsnit.

7.5. Krav til hundeejers alder og personlige forhold

Hvor ville JM sig? For dækket
teskette og justeret
mentation i sin helhed.

I dette og de følgende afsnit overvejes det, om der generelt for alle hunde er anledning til at skærpe reglerne for hold af hunde.

Dyreværnslovens § 19 indeholder et *alderskrav*, hvorefter dyr kun må overdrages til børn under 16 år, hvis forældremyndighedsindehaveren samtykker. Bestemmelsen blev indsat i dyreværnsloven i 1991 for at sikre, at Danmark kunne tiltræde Den Europæiske Konvention af 13. november 1987 om beskyttelse af kæledyr²⁹. Et flertal i Dyreværnsudvalget havde i betænkning nr. 1154/1988 om

²⁸ Sml. dyreværnslovens § 2.

²⁹ Bekendtgørelse nr. 63 af 12. august 1993 (Lovtidende C). Efter konventionens artikel 6 må kæledyr ikke sælges til børn under 16 år uden udtrykkeligt samtykke fra forældrene. Den danske bestemmelse vedrører ikke kun salg, men en-

dyreværn anbefalet, at aldersgrænsen blev fastsat til 18 år i stedet for 16 år, så aldersgrænsen svarede til myndighedsalderen. Justitsministeriet var imidlertid enig med mindretallet i, at de dyreværns-mæssige hensyn var tilstrækkeligt tilgodeset med en aldersgrænse på 16 år.

Udvalget finder ikke noget grundlag for at foreslå en særskilt forhøjet aldersgrænse for overdragelse eller besiddelse af hunde. Antræffer politiet hunde, der skaber konkret fare eller frygt i deres omgivelser, kan der derimod være anledning til at overveje muligheden for at give pålæg om, hvem der må lufte hunden, jf. nedenfor i afsnit 7.7.

Udvalget har endvidere overvejet, om der bør stilles krav til besidderens *personlige forhold* og herunder om, at den pågældende ikke tidligere har været straffet for visse grovere lovovertrædelser (vandelskrav).

Krav til privatpersoners vandel og personlige forhold findes f.eks. i våbenlovgivningen. Det følger således af § 36, stk. 1, i våbenbekendtgørelsen³⁰ [Færdsels- og våbenkontoret har en ændring af bekendtgørelsen på vej, hvorefter § 36 formentlig bliver til § 37], at bl.a. våbentilladelse efter våben- og eksplosivstofloven kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen.

Det følger af praksis på området, at der ved vurderingen af ansøgeres personlige forhold og hidtidige vandel i forbindelse med våbentilladelser må lægges vægt på, om den pågældende har haft sager om drab, vold, røveri, voldtægt, ulovlig tvang, frihedsberøvelse, overtrædelse af straffelovens § 252 om forsætlig fareforvoldelse og § 266 om trusler mv. samt overtrædelser af våbenlovgivningen og narkotikalovgivningen. Det er endvidere umiddelbart klart, at våbentilladelse skal afslås, hvis der foreligger begrundet risiko for, at våbnet vil blive misbrugt. Det samme gælder, hvor skødesløshed i omgang med skydevåben er særligt indiceret. Endvidere må udgangspunktet i tilfælde, hvor der er begrundet tvivl om, hvorvidt våbnet vil blive misbrugt, være, at en våbentilladelse nægtes.

Hvis der skal opstilles krav til hundeejeres personlige forhold, herunder vandelskrav, forudsætter det, at der indføres krav om forudgående tilladelse fra politiet (eller anden myndighed) for at eje eller besidde hund. De administrative omkostninger, der ville være forbundet hermed, står efter udvalgets opfattelse meget langt fra mål med de forventede fordele ved at afskære kriminelle eller psykisk uligevægtige personer fra at eje eller besidde en hund. Nedenfor i afsnit 7.12, stiller udvalget imidlertid forslag om en udvidet adgang til at frakende personer retten til personligt at beskæfti-

hver overdragelse. Ved overdragelse i dyreværnslovens § 19 således forstås både salg, foræring og andre former for overdragelse. Til gengæld er det at overlade ansvaret for et dyr midlertidigt til et barn under 16 år ikke omfattet af bestemmelsen, og man kan derfor godt efter dyreværnsloven lade f.eks. naboens børn gå tur med ens hund, hvis børnene er store nok til kunne håndtere hunden på forsvarlig vis.

³⁰ Bekendtgørelse nr. 449 af 9. juni 2005 om våben og ammunition mv.

ge sig med hunde. Allerede efter den gældende bestemmelse i hundelovens § 12 a er der mulighed for rettighedsfrakendelse i visse tilfælde over for personer, hvis hunde konkret har forvoldt skade på andre.

7.6. Uddannelseskrav til hundeejeren (i hørereport³¹)

Udvalget har endvidere overvejet, om der bør stilles krav om gennemførelse af et kursus for at kunne holde hund.

I Frankrig³¹ er der krav om, at besiddere af visse hunderacer skal gennemføre et kursus af én dags varighed. På kurset gennemgås bl.a. emner som hundeejernes ansvar og pligter, det faglige miljø og foreninger vedrørende hunde. På kurset gennemgås endvidere hundens karakteristika, de forskellige hundetyper oprindelse, de vigtigste karakteristika for adfærdsudvikling, kommunikation mellem hund og besidder, de grundlæggende mekanismer for indlæring hos hunde og nødvendigheden af at opdrage hunde for at opnå harmoni i forholdet mellem hunde og besidder, både når hunden færdes på private og offentlige områder. Kurset indeholder endvidere en gennemgang af de forskellige årsager til aggressiv adfærd (relationel, udviklingsbetinget eller medicinsk), forebyggelse af aggressiv adfærd, valg af race og ønsket adfærd i tilfælde af aggression (styring af den aggressive hund). Endelig indeholder kurset nogle praktiske øvelser i at føre hunde i snor, påsætning og aftagning af mundkurv, særlige teknikker ved møde med ukendte personer og andre hunde, situationer i bylivet, herunder siddende stilling ved overgange og rolig holdning på offentlige steder.

Det er udvalgets opfattelse, at jo bedre forståelse ejeren har for sin hunds adfærd, jo bedre vil vedkommende kunne opdrage hunden og håndtere eventuelle aggressionsproblemer. Deltagelse i socialiseringskurser giver hvalpe mulighed for at lære at håndtere forskellige potentielle stress- og angstfyldte situationer, hvilket efter udvalgets opfattelse normalt vil hindre, at hvalpen udvikler en angst og aggressiv adfærd.

} bl.a.

---f) Det vil derfor være meget ønskeligt, hvis flere besiddere – ikke mindst af besiddere af krævende hunde – deltager i de kurser, der allerede i dag udbydes af Dansk Kennel Klub og Danmarks civile Hundeførerforening. Udvalget finder imidlertid, at det vil være for vidtgående i forhold til den foreliggende problemstilling med farlige hunde at stille et krav om, at alle Danmarks hundeejere – eller alle, der erhverver hund efter ikrafttrædelsen af en ændring af hundeloven – skal gennemgå et lovpligtigt kursus. Det er endvidere udvalgets opfattelse, at det ikke vil være relevant at indføre mulighed for, at politiet kan pålægge en hundeejer at deltage i et sådant kursus, hvis dennes hund konkret har forvoldt skade eller fare for deres omgivelser. For at få udbytte af kurset kræves det, at hunde-

³¹ Jf. afsnit 4.7.

ejeren konstruktivt medvirker i uddannelsesforløbet, og det er der betydelig risiko for ikke vil være tilfældet, hvis deltagelse i kurset sker efter pålæg fra politiet.

7.7. Skærpede regler for pålæg om mundkurv og snor mv.

Efter hundelovens § 6, stk. 2³², kan politidirektøren, hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, enten give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i snor eller være forsynet med forsvarlig mundkurv eller begge dele. Politidirektøren kan endvidere træffe afgørelse om at lade hunden aflive. Efter hundelovens § 6, stk. 3³³, kan politidirektøren give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i snor eller være forsynet med forsvarlig mundkurv eller begge dele, hvis hunden har for vane at forulempe mennesker eller dyr ved på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, at fare imod dem eller forfølge dem eller at forulempe husdyr i ejendom eller på mark.

Udvalget har overvejet om, der dels er anledning til at lempe betingelserne for at give pålæg efter hundelovens § 6, stk. 2, dels er anledning til at udvide politiets reaktionsmuligheder, det vil sige de forhold, der kan gives pålæg om.

For så vidt angår *betingelserne for at give pålæg* har udvalget navnlig fokuseret på bestemmelsens tredje led om situationer, hvor "der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser".

I forarbejderne³⁴ nævnes som eksempler på bestemmelsens anvendelsesområde den situation, hvor et overhængende angreb fra en hund mod et menneske eller et andet dyr afværges ved besidderens eller tredjemands mellemkomst, men det anføres også, at der kan være grund til at overveje, om en hund kan være farlig for sine omgivelser, selv om en hund ikke har vist konkrete tegn på at være farlig for sine omgivelser. Som eksempler, der kan indgå i vurderingen af, om en hund må anses for at være farlig, kan nævnes:

- hvor en person truer eller har truet med at pudse sin hund på andre personer eller dyr,
- hvor en hund skaber frygt i sine omgivelser, f.eks. ved på en truende eller aggressiv måde at fare frem eller forfølge folk,
- hvor en person grundet manglende dressur ikke kan tøjle hundens farlige egenskaber,
- hvor den pågældende besidder tidligere har fået aflivet en hund som farlig, og hvor der er begrundet formodning for, at også den nuværende hund er farlig.

³² Jf. afsnit 3.2.3.

³¹ Jf. afsnit 3.2.4.

³⁴ Lovforslag nr. L 164 af 26. februar 2003 (bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2).

Det er vigtigt at understrege, at hundeejeren eller -besidderen kun har krav på, at der gennemføres en hundesagkyndig undersøgelse efter hundelovens § 6 a, stk. 2, hvis politiet påtænker at træffe afgørelse om aflivning af hunden³⁵. Et pålæg om snor eller mundkurv kan således meddeles, uden at der gennemføres en hundesagkyndig undersøgelse.

Udvalget har navnlig overvejet hjælpekriteriet "hvor en hund skaber frygt i sine omgivelser" (2. pind). Selv om eftersætningen, jf. ordet "f.eks." ikke er udtømmende, kan det ikke afvises, at den er blevet opfattet sådan i praksis, og selve lovteksten fokuserer også mere på hundens farlighed end den frygt, som hunden skaber i sine omgivelser. Omvendt er det af hensyn til hundeejernes retssikkerhed og hundenes velfærd heller ikke ønskeligt, at enhver subjektiv frygt for en hund, kan føre til den pågældende hund får pålæg om snor eller mundkurv. Formentlig blandt andet i lyset af den betydelige presseomtale af kamp- eller muskelhunde, der har skambidt mennesker eller andre hunde, er der flere eksempler på at ejere af hunde – der ikke kan betegnes som hverken kamp- eller muskelhunde, og som ikke har udvist nogen konkret fare for deres omgivelser – er blevet opfordret eller truet af andre til at skaffe sig af med deres hund. Der må derfor foreligge objektive omstændigheder, som i givet fald begrundet et pålæg.

Der er imidlertid efter udvalgets opfattelse behov for i lovteksten stærkere at understrege politiets muligheder for at gribe ind over for hunde, der skaber frygt i deres omgivelser. Udvalget foreslår derfor, at betingelserne for at give pålæg efter hundelovens § 6, stk. 2, formuleres således (tilføjet-
sen er fremhævet med kursiv):

"Hvis en hund har forvoldt skade på et andet menneske eller anden væsentlig skade, hvis hundens på grund af sin egen eller besidderens adfærd skaber frygt i sine omgivelser, eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politidirektøren ..."

PL: er af en sådan karakter at den er egnet/særligt egnet til at skabe frygt i sine omgivelser
NB: se blufærdighedsbestemmelsen

Det skal understreges, at den foreslåede tilføjelse til bestemmelsen ikke giver politiet adgang til at gribe ind *alene* på grundlag af, at hundens fysiske fremtræden, dvs. fordi den ligner en kamp- eller muskelhund. Det ville blive for vilkårligt i lyset af vanskeligheder med at racebestemme sådanne hunde og de store variationer med lav aggressionstærskel mv. hunde og hunderacer imellem. Der skal efter den foreslåede bestemmelse foreligge konkrete, objektivt konstaterbare holdepunkter i hundens eller besidderens adfærd som begrundelse for at give et pålæg efter dette led i bestemmelsen. Det er omvendt lige så klart, at der – af hensyn til omgivelsernes tryghed – undertiden må stil-

³⁵ Ved lovforslag nr. L ??? af ??, november 2009 om ændring af hundeloven og dyreværnsloven har justitsministeren foreslået, at besidderens adgang til at forlange en hundesagkyndig undersøgelse ikke gælder, hvis hunden ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund, og i denne situation skal politiet efter forslaget have pligt til at lade hunden aflive.

J det hvor ejeren ikke udviser ansvarlighed i forbindelse med sin omgang og hold af hunden ...

les større krav til f.eks. besidderens kontrol over, og dressur af, en stor og muskuløs hund med stærke kæber end over en mindre puddelhund.

Det er hensigten med den ændrede formulering at understrege hensynet til, og vigtigheden af, at der sættes ind over for den (begrundede) utryghed, som der i nogle tilfælde kan være med hensyn til bestemte hunde, og skabe grundlag for at politiet – ud over de eksempler, der er nævnt i forarbejderne til den gældende bestemmelse – kan gribe ind med relevante pålæg, f.eks. over for hundeejere, som lufter en stor og stærk hund i en lang (såkaldt flexi)line, så den reelt "rydder gaden" for andre mennesker, som søger væk for at komme uden for hundens rækkevidde, som lader deres hund strejfe omkring i områder med ^{børn} daginstitutioner o.l., eller som på anden måde i sin omgang med hunden ikke tager tilstrækkeligt hensyn til andres sikkerhed og tryghed, f.eks. ved at holde en sådan hund i en have, der ikke er forsvarligt indhegnet (jf. herom nedenfor). [Det skal understreges, at bestemmelsen ikke kun omfatter personer, der bevidst anvender hunden som forsvars- eller angrebsvåben eller "potensforlænger", men også velmenende personer, som blot ikke evner på relevant måde at holde og håndtere en stærk og kraftfuld hund på sædvanlige vilkår.]

^{eller ikke} I umiddelbart fremstår som sådan.

Den nugældende henvisning til hunde, som der er grundlag for at antage kan være farlige for sine omgivelser, er bibeholdt i bestemmelsen, idet udvalget ikke har fundet at kunne udelukke, at der kan vise sig behov for at gribe ind over for hunde, hvor det ikke godtgøres, at hunden eller besidderen konkret har advist en adfærd, der har været egnet til at skabe frygt, men hvor politiet på et mere indirekte grundlag finder behov at iværksætte en hundesagkyndig undersøgelse, som viser at hunden kan være farlig for sine omgivelser, og at det er nødvendigt og berettiget at aflive hunden eller at give besidderen pålæg. Det kan f.eks. være, hvor den pågældende besidder tidligere har fået aflivet en hund som farlig, og hvor der er begrundet formodning for, at også den nuværende hund er farlig. Det er næppe tænkeligt, at politiet kan dokumentere en hunds farlighed på anden måde end ved henvisning til hundens eller besidderens adfærd eller en hundesagkyndig undersøgelse, men bestemmelsens formulering udelukker det ikke. Det er i det hele hensigten med den ændrede formulering at udvide og ikke indskrænke politiets mulighed for at gribe ind over for farlige og utryghedsskabende hunde.

For så vidt angår politiets reaktionsmuligheder har udvalget overvejet behovet for at give politiet mulighed for at give pålæg om indhegning af haven omkring den ejendom, hvor hunden holdes, og om, at hunden kun må luftes af ejeren og eventuelt af andre navngivne personer og eventuelt kun alene.

Udvalget har noteret sig, at flere hundeangreb er sket i forbindelse med, at den angriberende hund er løbet ud af ejerens have. Udvalget finder derfor, at politiet – når betingelserne i den foreslåede bestemmelse er opfyldt – bør kunne stille krav om, at ejerens ejendom indhegnes, således af hunden ikke kan slippe ud, når den færdes løs i haven. Det er udvalgets opfattelse, at pålægget bør omfatte

hele det område, hvor hunden kan færdes frit uden snor og mundkurv. Udvalget finder endvidere, at indhegningen i givet fald skal bestå af et solidt hegn, som er mindst 1,8 m højt, for at indhegningen effektivt kan beskytte mod, at hunden forcerer indhegningen. Herudover skal der som indgang til ejendommen etableres en sluselåge, som består af to låger med en gang imellem, således at hunden ikke kan løbe ud, når lågen åbnes.

Udvalget har endvidere overvejet, om der bør være mulighed for, at politiet giver yderligere pålæg vedrørende luftning mv. af hunden, ud over de eksisterende muligheder for at give pålæg om snor eller mundkurv. Udvalget har i den forbindelse særlig overvejet, om der bør kunne fastsætte krav om, at sådanne hunde kun må luftes af ejeren (besidderen) og eventuelt af andre navngivne (myndige) personer, og om der bør kunne pålægges begrænsninger for antallet af hunde, som luftes samtidig af samme person. Udvalget finder, at det er hensigtsmæssigt at give politiet mulighed for at stille sådanne krav, hvor det er relevant på grund af hundens farlighed eller dennes eller ejerens konkrete adfærd. Der er således væsentlig forskel på, hvilken kontrol en voksen, der kender hunden, har over denne, og hvilke muligheder den pågældende har for at gribe ind over for aggressionsproblemer, sammenlignet med den kontrol mv. en fremmed eller et barn kan have, ligesom det alt andet lige er væsentlig nemmere at have kontrol over én hund end flere. Særligt for så vidt angår krav om at en hund skal luftes alene bemærkes, at det ikke kan antages, at dyreværnslovens § 2³⁶ indeholder et krav om artsfællekontakt.

De kan give d, du er i stand til at håndtere mand på forsvare

Uanset, at der ved justitsministerens lovforslag nr. L?? af af xx. november 2009 foreslås indført en generel pligt til at føre hunde i snor i bymæssig bebyggelse, vil det fortsat være relevant at kunne give pålæg om snor efter hundelovens § 6, stk. 2, idet et sådant pålæg gælder helt generelt – dvs. også uden for bymæssig bebyggelse og i såkaldte fritløbsområder, hvor andre hunde kan løbe frit – og udvalget forudsætter, at der vil kunne fastsættes krav til snoren, navnlig således at det ikke vil være tilladt at føre hunden i en såkaldt flexi-line. Efter udvalgets opfattelse bør et pålæg om snor efter § 6, stk. 2, i almindelighed indeholde et pålæg om at føre hunden i en fast line, der højst er 2 meter lang.

7.8. Registrering af politiets pålæg til hundeejere – pålæg følger hunden

I dag registreres pålæg efter hundelovens § 6 i Kriminalregistret under hundens ejer. Det er således kun muligt via registret at få oplyst, om en bestemt person (cpr.nr.) har en hund med et pålæg, mens der ikke kan søges efter, om der er meddelt et pålæg til en bestemt hund (id-nummer).

³⁶ Hvorefter enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer

Efter de gældende regler følger et pålæg ikke hunden ved overdragelse eller salg til anden³⁷. Hvis hunden overflyttes til en anden politikreds, skal besidderen efter hundelovens § 6, stk. 6³⁸, underrette den nye politikreds om et pålæg, og det er forudsat, at politiet i den gamle politikreds i videst muligt omfang underretter den nye politikreds om et meddelt pålæg, hvis politiet bliver opmærksom på en hunds flytning til en anden politikreds. Der kan dog i høj grad stilles spørgsmålstegn ved, hvor ofte nogen af delene sker i praksis.

Hvis en hund antræffes på et offentligt sted, vil politiet således i en række tilfælde ikke have nogen særlig nem adgang til at kontrollere, om den pågældende hund burde være ført i (kort) snor eller iført mundkurv. I de tilfælde, hvor det ikke er ejeren selv, der lufter hunden, og den person, der har hunden i sin besiddelse ikke oplyser om dens rette ejer, skal politiet via id-mærket³⁹ og en opbringning til Dansk Hunderegister fremskaffe ejerens navn, der derefter skal slås op i Kriminalregistret. Denne noget omstændelige proces kan efter udvalgets opfattelse i en række tilfælde føre til, at politiet afstår fra at foretage en sådan kontrol.

Efter udvalgets opfattelse er det derfor af meget stor betydning for en effektiv indsats over for farlige hunde, at politiet har mulighed for at aflæse id-mærket og ud fra det mærke via et registeropslag konstatere, om der findes et pålæg vedrørende den pågældende hund. Samtidig bør et pålæg efter udvalgets opfattelse følge hunden ved overdragelse.

Det foreslås derfor, at den gældende bestemmelse i hundelovens § 6, stk. 6, om underretning ved overflytning til en anden politikreds erstattes af følgende bestemmelse:

"Overdrages hunden til en anden besidder, gælder et pålæg efter stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, umiddelbart over for den nye besidder."

Ved overdragelse forstås enhver form for salg, gave, bytte og lignende.

* Skal fremgå at det er ejeren der straffes = ikke den der

En ny besidder, der vil sikre sig, at den hund, som vedkommende erhverver, er fri for pålæg, må således ved henvendelse til politiet sikre sig, at der ikke er registreret noget pålæg vedrørende hunden. Selv om han undlader dette – eller i øvrigt hævder ikke at kende til pålægget – følger det af den foreslåede bestemmelse, at han ikke desto mindre vil kunne straffes for at overtræde pålægget.

Hvorledes registrering af pålæg skal gennemføres i praksis, så det følger hunden og ikke ejeren, må vurderes nærmere i forbindelse med en eventuel gennemførelse af et eventuelt lovforslag herom.

³⁷ Jf. afsnit 3.2.7., der også beskriver politiets reaktionsmuligheder både i omgælses tilfælde og ved en reel overdragelse.

³⁸ Jf. afsnit 3.2.6.

³⁹ Efter hundelovens § 1, stk. 1, skal en hund ganske vist være forsynet med ejerens (besidderens) navn og adresse, men den bestemmelse vil formentlig ofte ikke være overholdt, hvis ejeren ikke efterlever et pålæg efter hundelovens § 6.

* Overlades hunden midlertidigt til en anden til pasning eller lign. til et best. pålæg ~~skal ejeren~~ ~~ansvarlig~~ for at give til hunden og ~~den~~ ~~03~~ ~~adresse~~ ~~for~~ pålægget. (Jf. overvej)

Dansk Hunderegister, som af Justitsministeriet har fået overdraget det praktiske arbejde med registrering af hunde, er en privat forening stiftet af Dyrenes Beskyttelse, Den Danske Dyrklægeforsening, Dyrenes Dags Komite (Fond) og Dansk Kennel Klub⁴⁰. Efter udvalgets opfattelse taler persondataskyttelsesmæssige hensyn for ikke at registrere politiets strafsanktionerede pålæg i et register, der drives i privat regi, mens der omvendt heller ikke er nogen anledning til overføre det vel-fungerende hunderegister til offentligt regi. Ligesom Kriminalregisteret benytter Det Centrale Personregister (CPR) som eksternt index-register og grundlag for registreringen, kunne man imidlertid forestille sig, at politiet etablerede et nyt hundepålæg-register med Dansk Hunderegister som eksternt index-register. Det ligger imidlertid uden for udvalgets opgave nærmere at vurdere de tekniske og persondataretlige aspekter af et sådant nyt register i politiets regi.

Suppler med RP's
notat om bl.a. omkostninger

Udvalget skal imidlertid i denne sammenhæng betone vigtigheden af, at de enkelte politikredse har et tilstrækkeligt antal scannere, så patruljevognene i relevant omfang har mulighed medbringe en scanner, så eventuel kontrol af muligt farlige hunde kan foretages på stedet. En scanner koster efter det oplyste omkring [1.000 kr.?). Udvalget har i den forbindelse noteret sig, at der vil blive taget initiativ til, at alle lokalpolitistationer er i besiddelse af en elektronisk scanner til identificering af hunde.

7.9. Id-mærkning af ikke-registrerede hunde

Efter hundelovens § 1, stk. 1, skal besidderen af en hund sørge for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel⁴¹, er mærket og registreret. Mærkning skal foretages ved øre- eller lysketatovering eller ved injektion af en elektronisk chip efter et system, der er godkendt af Dansk Hunderegister, jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1500 af 20. december 2004 om mærkning og registrering af hunde.

Hvis en hund i strid med § 1, stk. 1, ikke er mærket og registreret, kan politiet lade hunden mærke og registrere for besidderens regning, jf. hundelovens § 1, stk. 3.

Der foreligger ikke nogen statistik over, hvor mange hunde – herunder hunde, der kan betegnes som kamp- eller muskelhunde – som ikke er mærket og registreret som de skal. Dog fremgår det af oplysninger fra Forsikring & Pension, at antallet af skader, hvor den skadevoldende hund enten er ukendt eller ikke er ansvarsforsikret, er stigende⁴².

Efter udvalgets opfattelse er et væsentligt element i en mere effektiv håndhævelse af hundelovens regler om farlige hunde, at flest mulige hunde er mærket og registreret – og ansvarsforsikret, jf. nedenfor i afsnit 7.10.

⁴⁰ Jf. bekendtgørelse nr. 1500 af 20. december 2004 om mærkning og registrering af hunde (med senere ændringer).

⁴¹ Ved lovforslag nr. L. ?? af xx. november 2009 foreslås aldersgrænsen sat ned til 8 uger.

⁴² Jf. afsnit 5.3.4.

Udvalget foreslår derfor at hundelovens § 1, stk. 3, ændres fra en "kan"-regel til en "skal"-regel, således at politiet fremover vil få pligt til at lade en hund mærke og registrere for besidderens registrering, hvis den ikke er det i forvejen.

7.10. Ansvarsforsikring

[Det er aftalt, at sekretariatet skriver dette afsnit]

7.11. Import af hunde

[Det er aftalt, at sekretariatet skriver dette afsnit]

7.12. Sanktionsniveau mv.

Efter hundelovens § 12, stk. 1, straffes overtrædelse af en række af hundelovens bestemmelser med bøde. Rigsadvokaten har i meddelelse nr. 5/2009 af 10. august 2009 fastsat følgende retningslinjer for anklagemyndighedens bødepåstande (bødetakster):

"Overtrædelse af § 1, stk. 1, ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, er mærket og registreret samt bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse

600 kr.

Overtrædelse af § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., ved at have ladet en hund færdes uden ledsagelse på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, i byer og områder med bymæssig bebyggelse

600 kr.

Overtrædelsen i kombination med bid eller forvoldt skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang

1.200 kr.

Overtrædelse af § 3, stk. 4, ved uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse som besidder af en hund at have undladt at drage omsorg for, at den ikke strejfer om

600 kr.

Overtrædelse af § 6, stk. 1, ved som besidder af en hund at have undladt at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang

1.200 kr.

Regulering under import-
forbud.
Hunde oprettet under
uhensigtsmæssige forhold fx.
i Østafropa.
Norsk model med omvendt bebyggelse

Overtrædelse af <u>§ 8, stk. 2</u> , ved som besidder af en hund at have undladt at holde den ansvarsforsikret	600 kr.
Overtrædelse af <u>pålæg</u> givet i medfør af § 4 eller § 6, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1	800 kr.”

Ved de nævnte retningslinjer blev bøderne forhøjet med mere end 47 procent i forhold til de tidligere bødetakster fra 1991.

Efter udvalgets opfattelse bør bødestraffen for alle de nævnte overtrædelser – bortset fra overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 4 om hunde, der forstyrrer ved gøen eller tuden – forhøjes mærkbart af præventive grunde som led i en forstærket indsats for at modvirke, at hunde overfalder og bider mennesker og andre hunde, og for at sikre, at de står i passende forhold til de besparelser, der opnået ved f.eks. ikke at have mærket og registreret sin hund eller ved ikke at holde den ansvarsforsikret.

Det foreslås derfor, at der i hundelovens § 12 indsættes en ny bestemmelse som stk. 2:

”Ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af § 1, stk. 1, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 4, § 6, stk. 1, § 8, stk. 2, eller et i medfør af § 6, stk. 2 eller 3, givet pålæg udmåles en skærpet bøde.”

Som et udgangspunkt for strafudmålingen forudsætter udvalget, at en overtrædelse af bestemmelserne i førstegangstilfælde straffes således:

Overtrædelse af <u>§ 1, stk. 1</u> , ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, er mærket og registreret	2.000 kr.
--	-----------

Overtrædelse af <u>§ 1, stk. 1</u> , ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse ⁴³	1.000 kr.
---	-----------

Overtrædelse af <u>§ 3, stk. 1, 1.-3. pkt.</u> , ved at have ladet en hund færdes uden ledsagelse på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, i byer	
---	--

⁴³ Er hunden heller ikke mærket og registreret, anses bøden for manglende skilt indeholdt i bøden for manglende mærkning og registrering.

og områder med bymæssig bebyggelse ⁴⁴	2.000 kr.
Overtrædelsen i kombination med bid eller forvoldt skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	4.000 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 4, ved uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse som besidder af en hund at have undladt at drage omsorg for, at den ikke strejfer om	2.000 kr.
Overtrædelse af § 6, stk. 1, ved som besidder af en hund at have undladt at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	4.000 kr.
Overtrædelse af § 8, stk. 2, ved som besidder af en hund at have undladt at holde den ansvarsforsikret	3.000 kr.
Overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1	3.000 kr.

Efter *hundelovens* § 12, stk. 2, straffes en person også med bøde, hvis denne hidser en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når han bemærker, at den overfalder nogen. Det er vigtigt at understrege, at navnlig første led af denne bestemmelse i en række tilfælde efter omstændighederne også vil være omfattet af straffelovens bestemmelser om vold (§§ 244-249) i givet fald vil blive straffet efter disse bestemmelser. Bestemmelsen forslås flyttet ind som 2. pkt. i den ovenfor foreslåede nye bestemmelse i § 12, stk. 2, således at det tydeliggøres, at der også i disse tilfælde – hvor forholdet ikke kan henføres under straffeloven – skal udmåles en skærpet bøde. Som et udgangspunkt for strafudmålingen forudsætter udvalget, at en overtrædelse af denne bestemmelse i førstegangstilfælde straffes med en bøde på 4.000 kr.

Efter *hundelovens* § 12, stk. 3, straffes overtrædelse af forbuddet mod hundekampe med bøde eller fængsel i indtil 1 år. Der foreligger så vidt ses kun en trykt afgørelse fra praksis. I *Ugeskrift for Retsvæsen 2006, side 32*, idømte Vestre Landsret to personer hver en bøde på 6.000 kr. for bl.a.⁴⁵ at

⁴⁴ Udvalget forudsætter, at dette også bliver udgangspunktet for strafudmålingen ved gennemførelse af forslaget om pligt til at føre hunde i snor i bymæssig bebyggelse, jf. lovforslag nr. L ?? af xx. november 2009.

⁴⁵ De blev også dømt for ikke at have ladet deres hunde mærke og registrere. Efter de dagældende vejledende bødetakster fra Rigsadvokaten var straffen herfor som udgangspunkt en bøde på 200 kr.

- 5) i gentagne tilfælde er dømt for overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., og stk. 4, § 6, stk. 1, eller for overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1.

Bestemmelsen vil give mulighed for rettighedsfrakendelse i tredjegangstilfælde af overtrædelse af hundelovens bestemmelser om snorpligt mv., om pligten til at træffe foranstaltninger for at forebygge, at hunden volder andre skade, samt ved overtrædelse af pålæg om snor og mundkurv samt de af udvalget foreslåede pålæg om indhegning af have mv. og om hvem, der må lufte hunden. Det er ikke en betingelse for at anvende bestemmelsen, at det er de samme bestemmelser eller pålæg, der er overtrådt alle tre gange. Uanset, at der er tale om en "kan"-regel, forudsætter udvalget, at der som altovervejende hovedregel sker frakendelse, medmindre der foreligger helt særlige formildende omstændigheder, for at sikre en effektiv håndhævelse af de beskrevne regler.

have ladet deres hunde deltage i hundekamp. Det kunne ikke bevismæssigt lægges til grund, at de to tiltalte havde arrangeret en hundekamp med væddemål om den vindende hund. Der blev ved strafudmålingen i øvrigt taget hensyn til, at hundekampen ikke havde påført hundene skader.

Efter udvalgets opfattelse bør udgangspunktet for strafudmålingen i en situation som den foreliggende, hvor der ikke er arrangeret væddemål, og hvor hundene (endnu) ikke har påført hinanden skader af betydning, være en bøde på 10.000 kr. Er der tale om en mere organiseret hundekamp, herunder med væddemål, eller er en eller begge hunde blevet skambidt⁴⁶, bør udgangspunktet være en kortere frihedsstraf, hvis nærmere længde bør fastsættes i lyset af sagens konkrete omstændigheder.

I *gentagelsestilfælde* forudsætter udvalget, at bødestraffene som udgangspunkt forhøjes med 50 procent.

Fastsættelsen af straffen i sager om overtrædelse af hundeloven vil i øvrigt fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor. Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse vil således fortsat finde anvendelse i sager om overtrædelse af hundeloven, herunder straffelovens § 81 om skærpende omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne straffesamme og strafbortfald i særlige tilfælde.

Efter *hundelovens § 12 a* er der mulighed for at fratage en person retten til at beskæftige sig personligt med hunde – for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum – hvis den pågældende

- 1) har anvendt en hund til angreb på eller som trussel mod mennesker eller dyr,
- 2) har undladt at holde sin hund tilbage, da vedkommende bemærkede, at hunden overfaldt mennesker eller dyr,
- 3) som ejer eller besidder har ladet en hund deltage i en hundekamp eller
- 4) har afholdt hundekampe.

Efter udvalgets opfattelse bør der også være mulighed for at fratage en person retten til at holde hund, hvis den pågældende

⁴⁶ I lovforslag nr. L 77 af xx. november 2009 defineres dette begreb i forhold til artsfæller således: "Ved skambidning forstås at skade slemt ved bid. Skade skal forstås i overensstemmelse med brugen af ordet i straffelovens § 245, stk. 2, dog således at skaden kan påføres både mennesker og dyr. Som skade anses bl.a. sår eller flånger, der kræver syning ... skader på dyr vil almindeligvis have nødvendiggjort dyrlægehjælp. Hvis det er nødvendigt at aflive det angrebne dyr på grund af dets skader, eller dyret dør i forbindelse med angrebet, vil der ligeledes være tale om skambidning."

Bilag

1. Oversigt over sager om hundebid, Statens Institut for Folkesundhed

Tabel 4

Skadestuekontakter som følge af hundebid. Fritekster.

Opgjort på hunderace eller -typer i det omfang det har været kendt eller oplyst.

Mastiff		
Nr.	År	Fritekst
1	2007	BIDT AF SIN EGEN STORE MASTIFFHUND I 2. OG 3. FINGER.
2	2008	OVERFALDET AF KAMMERATENS HUND EN BRASILIANSK MASTIFF OG FÅET BIDLÆSION SV.T. HALS OG SKULDER.
3	2008	PLUDSELIG OVERFALDET AF SIN HUND EN BRASILIANSK MASTIFF OG FÅET BIDT 3. FINGER AF.
Pitt bull		
Nr.	År	Fritekst
1	1999	OVERFALDET AF PITBULLTERRIER. BIDT I UNDER- OG OVER-ARM OG LÅR.
2	2001	BLEVET BIDT AF LØSGÅENDE PIT BULL TERRIER PÅ BG. HÆNDER
3	2002	BIDT AF LØS PITBULL HUND I HÅND, SYS
4	2002	BUD. BIDT I VE. 5. FINGER AF PITBULL TERRIER. OVERFLADISK RIFT.
5	2003	EGEN HUND BLEV OVERFALDET AF ANDEN HUND, BIDT AF BULLTERRIER I HÅNDEN
6	2003	UDE AT GÅ TUR MED HUNDEN, BIDT AF PITBULL I FINGER
7	2004	*GÅTUR M. SIN HUND U.SNOR, MØDER DE 2 HUNDE, PITT-BULL.PT.S HUND LØBER HEN,BLIVER ANGREBET, PT. LÆGGER SIG IMELLEML, FÅR BIDT 3/4 AF ØRE AF.
9	2005	BIDT I FINGRE AF BULLTERRIER
10	2005	BIDT I LÅR AF PITBULLTERRIER - MÆRKER EFTER TÆNDER
11	2007	BIDT AF 2 PITBULLTERRIER, SOM VILLE OVERFALDE PT.S HUND, DISSE GIK HELT UMOTIVEREDE TIL ANGREB, BIDT I HÅND
13	2008	BIDT AF PITTBULL TERRIER I ARM, DA PT. GIK TUR M. SIN HUND. GIK MEST UDOVER HUNDEN
14	2008	BIDT I FINGER AF 2 PITTBULL-TERRIER
Terrier		
Nr.	År	Fritekst
1	1998	BIDT AF TERRIER I VE. HÅND, HÅNDLED OG PÅ BAGSIDEN AF VE. LÅR.
2	1998	BIDT BAGTIL I HØ. LÅR AF TERRIER.
3	1998	BIDT I NÆSEN AF TERRIER.
4	1999	ELEV, BIDT AF CHEFENS TERRIERHUND I HÅND.
5	2000	BIDT FLERE STEDER AF FOX-TERRIER

6	2000	GIK TUR M. HUNDE, DA DISSE BLEV ANGREBET AF LILLE TERRIER, SOM IKKE VAR I SNOR. PT. VILLE SKILLE DEM AD, BIDT SKULLE HILSE PÅ CAIRN TERRIER, DER BIDER HAM I OVERLÆBE
7	2002	BIDT AF SKOTSK TERRIER I HÅNDRYG OG NAKKE
8	2003	BIDT AF TERRIER I CRUS
9	2003	UNDER LEG MED NABOENS TERRIER BIDT I UNDERBENET OG LÅRET. HUDAFSK. VASK. TABL. VEPICOMBIN.
10	2004	BIDT AF EGEN HUND - STAFFORD SHIRE TERRIER - I HOVEDET
Bull dog		
Nr.	År	Fritekst
1	1998	BIDT AF AMERIKANSK BULLDOG PÅ HÅND
2	2004	OPDRÆT AF ENGELSK BULLDOG SOM UPROVOKERET ER GÅET TIL ANGREB PÅ DRENGEN. BIDSÅR PÅ UNDERBENET. MEGET DYBE FLÆNGER. GIVES PENICILLIN OG VACC. INDLÆGGES
3	2005	BIDT AF BULLDOG I HÅNDEN
4	2005	BIDT I ALBUE AF AMERIKANSK BULLDOG - HUDEN INTAKT
Rottweiler		
Nr.	År	Fritekst
1	1998	ANGREBET AF HUND - ROTTWEILER - BIDT I ARM OG UNDERARM
2	1998	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM.
3	1998	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM.
4	1998	BIDT I KIND AF ROTTWEILER.
5	1998	BIDT I OVERARMEN AF SIN ROTTWEILER. 4 FLÆNGER A 1 CM
6	1998	BIDT I ØRE AF EN ROTTWEILER
7	1999	BIDT AF ROTTWEILER I ANSIGT, FÅET ET PAR ØL OG VODKA I LØBET AF DAGEN, 3 X 3 VULN. M. TOTALT HUDTAB, OVERFL. TIL RH.
8	1999	BIDT AF ROTTWEILER I ANSIGTET
9	1999	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM
10	1999	BIDT AF ROTTWEILER PÅ KRAVEBENET
11	1999	BIDT I FINGER AF ROTTWEILER
12	1999	UDE OG GÅ TUR MED SIN HUND, DA ROTTWEILER SPRANG OVER 2 M HØJT HEGN. PT. BIDT I UNDERARM, FINGER OG HEMITHORAX I FORSØG PÅ AT BESKYTTE SIN HUND
13	2000	BIDT AF ROTTWEILER I HÅND
14	2000	BIDT AF ROTTWEILER I HÅNDEN
15	2000	BIDT AF ROTTWEILER I OVERARM
16	2000	BIDT AF ROTTWEILER-LIGN. HUND
17	2000	BIDT AF SIN EGEN HUND - ROTTWEILER - I FINGER
18	2001	BIDT AF DATTERS ROTTWEILER I UNDERARM
19	2001	BIDT AF HUND I LÆBEN - ROTTWEILER
20	2001	BIDT AF ROTTWEILER I HÅND
21	2001	SOCIAL- OG SUNDHEDSASS. OVERFALDET AF HERRELØS ROTTWEILER.

22	2001	UDE OG LUFTE SIN HUND, DA HAN GENNEM HEGN BLIVER BIDT AF ROTTWEILER, BIDER ET STYKKE AF FINGEREN AF
23	2001	UNDER LEG MED HUND ROTTWEILER BIDT
24	2002	BIDT AF EGEN ROTTWEILER I KIND
25	2002	BIDT AF ROTTWEILER I HÅND
26	2002	BIDT AF ROTTWEILER I HÅND UNDER LEG
27	2002	BIDT AF ROTTWEILER I LÆBEN
28	2002	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARMEN. FLÆNGE. VASK. VACC.
29	2002	BIDT AF ROTTWEILER SV.T. HÅND OG UNDERARM. BIDSÅR. TABL. VEPICOMBIN.
30	2002	BIDT AF ROTTWEILER, BEGGE UNDERARME
31	2002	BIDT I BEGGE ANKELREGIONER AF ROTTWEILER, DER IKKE VILLE HAVE, AT PT. FORLØD HJEMMET
32	2002	FP, BIDT AF ROTTWEILER I HÅND OG FINGRE. VASK. PENICIL-LIN. GIPS. INDLÆGGES.
33	2002	PASSET BRORS ROTTWEILER, SOM PT. KOM OP OG BØVLE MED, BIDT 2 GANGE I BEGGE HÆNDER
34	2003	BIDT AF ROTTWEILER I ARM
35	2003	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM
36	2003	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM, SYS
37	2003	BIDT I BG. BEN AF ROTTWEILER
38	2003	BIDT I HÅNDEN AF ROTTWEILER
39	2003	UNDER LEG MED FARBRODERENS HUND EN BLANDING MEL-LEM ROTTWEILER OG SCHÆFER BLEVET BIDT. FRAKTUR AF TAND. FLÆNGE I NÆSEN. OVERFL. BIDSÅR I ANSIGT. VASK.
40	2004	BIDT AF ROTTWEILER I ARM
41	2004	BIDT AF ROTTWEILER I HÅND - INFEKTION UGEN EFTER OG INDLÆGGES
42	2004	BIDT AF ROTTWEILER I HÅNDLED, SYS
43	2004	BIDT I OVERARMEN AF ROTTWEILER. BIDSÅR. VASK. TABL. VEPICOMBIN.
44	2004	BIDT I TOMMELFINGEREN AF ROTTWEILER. ER BERUSET. BIDSÅR. VASK. TABL. PRIMCILLIN. VACC.
45	2004	HAR FÅET BIDT ET STYKKE AF SIT ØRE AF ROTTWEILER. GÅR DIREKTE TIL OPERATIONSANGANGEN
46	2004	UNDER HUNDELUFTNING KOMMET I CAMBOULAGE MED FREMMED HUND, ROTTWEILER, BIDT I HÅND, BRUD AF FINGER, FLÆNGE KNO
47	2005	AVISBUD, BIDT AF ROTTWEILER I ARM. SYS
48	2005	BIDT AF ROTTWEILER I HÅND
49	2005	BIDT AF ROTTWEILER I OVERARMEN UNDER MOTIONSLØB.
50	2005	BIDT AF ROTTWEILER SV.T. HÅNDEN.
51	2005	BIDT AF ROTTWEILER, SOM HUN KENDTE. BIDT I ANSIGT
52	2005	BIDT AF SIN ROTTWEILER I BEGGE HÆNDER, OG UNDERARM
53	2005	BIDT I HÅND AF ROTTWEILER
54	2005	BIDT I HÅNDEN AF EN ROTTWEILER
55	2005	BIDT I LÅR AF ROTTWEILER
56	2005	BIDT I UNDERARMEN AF EN ROTTWEILER.

57	2005	BIDT I UNDERLÆBEN AF ROTTWEILER.
58	2005	HUNDESLAGSMÅL BIDT AF EGEN HUND DA DENNE BLEV OVERFALDET AF ROTTWEILER
59	2005	LØBETUR BLEVET OVERFALDET AF ROTTWEILER-LIGN. HUND, BIDT I LÅR
60	2006	ANG. BIDT AF SIN ROTTWEILER I HALSEN
61	2006	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM
62	2006	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM
63	2006	BIDT AF ROTTWEILER I UNDERARM - HUNDEN SAD FAST I ARMEN
64	2006	BIDT I AM AF ROTTWEILER
65	2006	BIDT I ARM AF ROTTWEILER
66	2006	BIDT I ARME AF ROTTWEILER I FORB.M. UNDERSØGELSE
67	2006	BIDT I BEGGE HÆNDER AF SIN ROTTWEILER
68	2006	BIT I ANSIGT AF ROTTWEILER.
69	2006	OVERFALDET AF NABOS ROTTWEILER, BIDT I ARM
70	2006	PRØVET AT AFVÆRGE MAND TÆVE SIN KONE. DENNE PUDSER EN 80 KG STOR ROTTWEILER PÅ PT.,
71	2006	UNDER GRØN KONCERT BIDT AF ROTTWEILER I BALLE
72	2007	BIDT AF ROTTWEILER I HOVEDET
73	2007	BIDT AF ROTTWEILER I HOVEDET
74	2007	BIDT AF ROTTWEILER I HÅNDLED
75	2007	BIDT AF ROTTWEILER SV.T. HÅNDEN.
76	2007	BIDT AF ROTTWEILER VED ØJET.
77	2007	BIDT I BEGGE HÅNDLED AF ROTTWEILER.
78	2007	BIDT I HÅND AF HUND ROTTWEILER
79	2007	BIDT I UNDERARMEN OG UNDERBENET AF SIN ROTTWEILER.
80	2007	GIK V. SANKT HANS BÅL, BIDT I BRYST AF ROTTWEILER
81	2008	BIDT AF EN ROTTWEILER SV.T. HÅNDEN OG FINGER OG ALBUE. BLOT OVERFL. LÆSIONER.
82	2008	BIDT AF EN ROTTWEILER SV.T. HÅNDEN OG FINGER.
83	2008	BIDT AF ROTTWEILER I ANSIGT OG UNDERARM
84	2008	BIDT AF ROTTWEILER SV.T. ANSIGTET.
85	2008	BIDT AF SIN ROTTWEILER SV.T. ALBUEN.
86	2008	BIDT I ARM AF ROTTWEILER, SYS
87	2008	BIDT I UNDERARM AF ROTTWEILER
88	2008	SKULLE SKILLE 2 HUNDE AD, BIDT I ARME AF ROTTWEILER
89	2008	VILLE SKILLE EN ROTTWEILER OG EN DALMATINER AD OG BLIVER BIDT I HÅNDEN.
Schæfer		
Nr.	År	Fritekst
1	1998	BIDT AF SCHÆFER I UNDERARM
2	1998	BIDT AF SCHÆFERHUND I FINGER.
3	1998	BIDT AF SCHÆFERHUND I HÅND.
4	1998	BIDT AF SCHÆFERHUND I KNÆ.
5	1998	BIDT AF SCHÆFERHUND PÅ BALLE OG UNDERARM
6	1998	BIDT AF SCHÆFERHUND PÅ ØRE OG KIND
7	1998	BIDT AF SCHÆFER-HUND, LILLE FLÆNGE PÅ 3. FINGER OG PÅ

		4. FINGER
8	1998	BIDT AF SIN EGEN SCHÆFER I ARMEN, 2 OVERFL. BIDSÅR
9	1998	BIDT I HØ. OVERARM AF SCHÆFERHUND.
10	1998	BIDT I HÅNDELED AF SCHÆFERHUND.
11	1998	BIDT I VE. LÅR AF SCHÆFERHUND.
12	1998	FORSØGT AF SKILLE SINE TO KÆMPENDE SCHÆFERHUNDE FRA HINANDEN. BIDT I HØ. HÅND SAMT HØ. KNÆ.
13	1998	OVERFALDET AF TO SCHÆFERHUNDE, BIDT I HÅNDEN
14	1998	POSTBUD, BIDT AF SCHÆFERHUND I UNDERBEN.
15	1998	POSTBUD. BIDT I BG. HOFTER AF SCHÆFERHUND.
16	1999	ASSISTENT. VAR BARNEPIGE FOR NOGLE VENNER DA DERES SCHÆFERHUND BIDER PT. BIDSÅR SOM ER MACEREREDE SV.T. FINGRE OG OVERARM. VASK. SUTUR. FORBINDING. VE
17	1999	BIDT AF FREMMED SCHÆFERHUND I KNÆ
18	1999	BIDT AF SCHÆFERHUND I HØ. HÅNDELED, HØRT KNASENDE LYD
19	1999	BIDT AF SCHÆFERHUND I HÅNDEN. VASK. VACCINATION. HE- XABOTIN.
20	1999	BIDT AF SCHÆFERHUND I UNDERARM OG LÅR
21	1999	UNDER ARB. MED UDDELING AF LØBESEDLER ER PT. BLEVET BIDT SCHÆFERHUND UNDER BALLE.
22	2000	BIDT AF EGEN SCHÆFERHUND I UNDERARM
23	2000	BIDT AF EN SCHÆFERHUND.
24	2000	BIDT AF SCHÆFER I ARM.
25	2000	BIDT AF SCHÆFERHUND
26	2000	BIDT AF SCHÆFERHUND I ANSIGTET
27	2000	POSTBUD, BIDT AF SCHÆFER
28	2001	BIDT AF SCHÆFERHUND
29	2001	BIDT AF SCHÆFERHUND I BALDE
30	2001	BIDT AF SCHÆFERHUND I LÆG DA TO HUNDE SLOGES
31	2001	BIDT AF SCHÆFERHUND I UNDERARM
32	2001	CHAUFFØR. BIDT AF SCHÆFERHUND FLERE GANGE I SCRO- TEALREGIONEN OG PÅ BENENE. BIDSÅR. VASK GO SUTUR. FORBINDING. VACC.
33	2001	OVERFALDET OG BIDT I BEGGE ARME AF SCHÆFERHUND
34	2001	UDE AT TRÆNE MED SCHÆFERHUND. BIDT I ALBUEN
35	2002	BIDT AF FAMILIENS SCHÆFERHUND I UNDERARMEN. BIDSÅR. VASK. FORBINDING. TAVL. VEPICOMBIN. VACC.
36	2002	BIDT AF FREMMED SCHÆFERHUND I LÆG, SYS
37	2002	BIDT AF SCHÆFER OMKRING HÅNDELED, SYS
38	2002	BIDT AF SCHÆFERHUND I ALBUEN. OVERFL. LÆSION. VASK. VEPICOMBIN. VACC.
39	2002	BIDT AF SCHÆFERHUND I ARM
40	2002	BIDT AF SCHÆFERHUND I LÅRET. BIDSÅR. VASK. FORBINDING. VACC.
41	2002	BIDT AF SCHÆFERHUND I UNDERARM
42	2002	BIDT I HÅND AF SCHÆFER
43	2002	BIDT I HÅND AF SCHÆFERHUND

44	2002	FP. BIDT I 3. FINGER AF SIN SCHÆFERHUND. HAR SELV VASKET. INGEN BEHANDLING.
45	2002	POLITIBETJENT. BIDT AF FREMMED SCHÆFERHUND I HØ. CRUS.
46	2002	POSTBUD. BIDT AF SCHÆFERHUND I HØ. OVERARM. OVERFLADISK SÅR.
47	2002	PÅ RULLESKØJTER BIDT AF SCHÆFERHUND I MAVEN
48	2002	UNDER CYKELTUR BIDT BAG KNÆ AF FREMMED SCHÆFERHUND
49	2003	BIDT AF SCHÆFERHUND ADSKILLIGE STEDER PÅ KROPPEN
50	2003	BIDT AF SCHÆFERHUND I HÆL
51	2003	BIDT AF SCHÆFERHUND I HÅND
52	2003	BIDT AF SCHÆFERHUND I UNDERARM
53	2003	BIDT AF SCHÆFERHUND I ØJENKROG, OVERFL. TIL RIGSHOSPITALET
54	2003	UNDER LEG MED FARBRODERENS HUND EN BLANDING MELLEM ROTTWEILER OG SCHÆFER BLEVET BIDT. FRAKTUR AF TAND. FLÆNGE I NÆSEN. OVERFL. BIDSÅR I ANSIGT. VASK.
55	2004	BIDT AF BANGÈ SCHÆFER I OVERLÆBE
56	2004	BIDT AF SCHÆFERHUND I HÅND
57	2004	BIDT AF SCHÆFERHUND I UNDERARM, HÅND OG HOFTEN
58	2004	BIDT AF SIN EGEN SCHÆFERHUND HÅND, HÅNDLED, UNDERARM
59	2004	BIDT I FINGER AF SIN SCHÆFERHUND, GIVES INTRAVENØS MEDICIN
60	2004	BIDT I UNDERARM AF SCHÆFERHUND
61	2004	OVERFALDET AF SCHÆFERHUND PÅ TANKSTATION. BIDT I BEGGE LÅR. BIDSÅR. GIVES PENICILLIN.
62	2004	STOPPEDE SLAGSMÅL MELLEM 2 SCHÆFERHUNDE HVORVED EGEN BIDER HENDE I UNDERARMEN. BIDSÅR. VASK. SUTUR. TABL. VEPICOMBIN.
63	2005	BIDT AF SCHÆFERHUND I BEN
64	2005	BIDT AF SCHÆFERHUND I BRYSTKASSEN OG HÅNDLEDDET.
65	2005	BIDT AF SCHÆFERHUND I HÅNDLEDDET.
66	2005	BIDT AF SCHÆFERHUND I LÅRET. BIDSÅR.
67	2005	BIDT AF SCHÆFERHUND I MAVESKINDET
68	2005	BIDT I FINGER AF EN SCHÆFERHUND
69	2005	OVERFALDET AF SCHÆFERHUND OG BIDT I UNDERARM
70	2006	BIDT AF ARBEJDSGIVERS STORE SCHÆFERHUND
71	2006	BIDT AF EGEN SCHÆFERHUND I UNDERBENET.
72	2006	BIDT AF NABOENS SCHÆFERHUND I UNDERARMEN.
73	2006	BIDT AF SCHÆFERHUND DA HAN SAD OG KÆLEDE MED DEN. HAR FÅET EN FLÆNGE I ØRET.
74	2006	BIDT AF SCHÆFERHUND I HÅND
75	2006	BIDT AF SCHÆFERHUND SV.T. LÅRET.
76	2006	BIDT AF SIN EGEN HUND, STOR SCHÆFERLIGN. HUND, DA HAN SKULLE SKILLE SINE 2 HUNDE AD, DER SLOGES. FLÆNGE I BEN CA. 10 CM LANGT, SYS

77	2006	BIDT I ARMEN AF EN SCHÆFERHUND
78	2006	BIDT I HÅND AF SCHÆFERHUND VED FORSØG PÅ AT STANDSE ET SLAGSMÅL
79	2006	BIDT I UNDERARM AF STOR SCHÆFERHUND
80	2006	I FORBINDELSE MED SIT ARBEJDE, SOM HJEMMESYGEPLEJERSKE BLEVET OVERFALDET/BIDT AF SCHÆFERHUND BAG PÅ HØJRE LÅR.
81	2006	SKULLE LUFTEHUND EN LABRADOR, DA HAN BLEV OVERFALDET AF SCHÆFERHUND, PT. VILLE SKILLE HUNDENE AD, BIDT ALBUE, FALDT PÅ BG. KNÆ
82	2007	BIDT AF SCHÆFERHUND DA HAN VED UDE AT LØÅBE. HAR FÅET EN OVERFL. LÆSION SV.T. UNDERBENET.
83	2007	BIDT AF SCHÆFERHUND I UNDERARMEN. BLOT EN OVERFL. LÆSION.
84	2007	BIDT AF SINE 2 SCHÆFERHUNDE DA HUN VILLE SKILLE DEM AD. HAR FÅET BIDSÅR SV.T. BEGGE HÆNDER OG LÅRET.
85	2007	BIDT I FLANKEN AF UKENDT SCHÆFERHUND. BLOT OVERFL. LÆSION.
86	2007	BIDT I HÅND AF NABOENS SCHÆFER. SYS
87	2007	BIDT I OVERARMEN AF SCHÆFERHUND.
88	2007	GÅET PÅ FORTOV, UPROVOKERET BIDT AF SCHÆFERHUND I HÅND
89	2007	OVERFALDET AF SVIGERSØNS SCHÆFERHUND OG BIDT I BEGGE UNDERARME OG HÆNDER
90	2008	BIDT AF EN SCHÆFERHUND I HÅNDEN
91	2008	BIDT AF KAMMERATS SCHÆFER I HOFTE/BALLEREGION
92	2008	BIDT AF SCHÆFER I FINGER
93	2008	BIDT AF SCHÆFERHUND I ØRE
94	2008	BIDT AF SCHÆFERHUND SV.T. RYGGEN. BLOT OVERFL. LÆSION.
95	2008	BIDT AF SCHÆFERHUND SV.T. UNDERLÆBEN.
96	2008	BIDT AF SØNS SCHÆFERHUND I UNDERARM
97	2008	BIDT I ARM AF SCHÆFERFUND, DA PT. SKULLE AFLEVERE PAKKE
98	2008	OVERFALDET AF SCHÆFERHUND, BIDT I OVERARM
99	2008	SKRALDEMAND OVERFALDET AF SCHÆFERLIGN. HUND, SOM TOG FAT I ARM FLERE GANGE, HEV OG SLED. BAR TYK VINTERJAKKE

Gravhund

Nr.	År	Fritekst
1	1998	BIDT AF EGEN GRAVHUND I SKINNEBEN.
2	1998	BIDT AF EGEN GRAVHUND PÅ ØRE
3	1998	BIDT AF GRAVHUND I HÅNDLED.
4	1999	BIDT AF EGEN GRAVHUND I HÅNDLED
5	1999	BIDT AF GRAVHUND I HÅNDRYGGEN. OVERFL. HUDAFSK. VASK.
6	1999	BIDT AF GRAVHUND I LÅRET. BIDMÆRKER. VASK OG VEPI-

7	1999	COMBIN. VACC. BIDT AF GRAVHUND I ØJENBRYN OG I. FINGER. OVERFLADISK FLÆNGE I ØJENBRYN. 2 SMÅ FLÆNGER PÅ I. FINGER. VASKES OG RECEPT PÅ AMPICILLIN.
8	1999	BIDT I HÅND AF GRAVHUND
9	2000	BIDT I ANSIGTET AF GRAVHUND
10	2000	OVERFALDET AF GRAVHUND. BIDT I BG. LÅR.
11	2001	BIDT AF GRAVHUND
12	2001	BIDT AF NABOENS GRAVHUND - FLÆNGER I ANSIGT/HÅNDLED
13	2001	OVERFALDET AF GRAVHUND, BIDT I LÆBE
14	2002	BIDT AF GRAVHUND
15	2002	BIDT AF GRAVHUND I HÅNDEN
16	2002	KLAPPET GRAVHUND, SOM BED PT. I OVERLÆBE
17	2002	LEGET MED GRAVHUND - STUKKET HOVEDET NED TIL DEN - BIDT I OVERLÆBE
18	2002	UNDER LEG MED GRAVHUND BLEVET BIDT I OVERLÆBE
19	2003	BIDT AF GRAVHUND I BEGGE HÆNDER. BIDSÅR. VASK.
20	2004	AFD. MESTER. BIDT AF EGEN GRAVHUND I HÅNDEN. BIDSÅR. VASK. FORBINDING. TABL. VEPICOMBIN.
21	2004	BIDT AF GRAVHUND I BENET
22	2004	BIDT AF GRAVHUND I FINGER OG HÅND SAMT UNDERARM OG KNÆ. OVERFL. VASK.
23	2004	BIDT AF GRAVHUND I KNÆ
24	2004	BIDT AF GRAVHUND I LÆBEN. BIDSÅR. VASK. SUTUR. TABL. AMPICILLIN.
25	2004	BIDT AF SIN GRAVHUND I KINDEN OG LÆBEN. HUDAFSK. VASK. TABL. VEPICOMBIN.
26	2004	BIDT I UNDERBEN AF GRAVHUND
27	2004	GRAVHUNDEN HAR I NATTENS LØB SPIST NOGET AF PT.S STORETÅ SOM ER FØLELSESLØS. INDLÆGGES.
28	2004	SYGEHJÆLPER. BIDT AF SIN GRAVHUND VED DYRELÆGEN DA DENNE BLIVER ANGREBET AF STOR HUND. BIDSÅR I HÅNDEN. VASK. VACC.
29	2005	BIDT AF GRAVHUND I FINGER
30	2005	BIDT AF GRAVHUND I FODLED
31	2005	BIDT PÅ HALS AF GRAVHUND
32	2005	BØJET SIG NED OVER GRAVHUND OG DENNE FØLER SIG TRU- ET OG BIDER PT. I NÆSEN.
33	2005	KOM GÅENDE PÅ FORTOV DA GRAVHUND PLUDSELIG BIDER HENDE I LÅRET.
34	2005	PÅ AVISROUTE BLEVET BIDT I LÅRET AF GRAVHUND.
35	2006	BIDT AF GRAVHUND I LÆGGEN. BAR COWBOYBUKSER.
36	2006	BIDT AF GRAVHUND I NÆSEN
37	2006	BIDT I UNDERARM AF GRAVHUND
38	2007	BIDT AF EGEN GRAVHUND I I. FINGER.
39	2007	BIDT AF EN GRAVHUND I KINDEN.
40	2007	BIDT AF GRAVHUND I FINGER OG HÅND
41	2007	BIDT AF GRAVHUND I HÅND

42	2007	BIDT AF GRAVHUND I UNDERBENET OG FÅET EN OVERFL. LÆSION.
43	2007	BIDT AF SIN EGEN GRAVHUND SV.T. FLERE STEDER PÅ KROP- PEN. ISÆR EN STOR LÆSION PÅ UNDERBENET.
44	2007	BIDT I 1. OG 2. FINGER AF SIN GRAVHUND.
45	2007	BIDT I FINGER AF GRAVHUND
46	2008	BIDT AF GRAVHUND I 2. FINGER.
47	2008	BIDT AF GRAVHUND I UNDERBENET.

Kamp- hund

Nr.	År	Fritekst
1	2005	BIDT AF KAMPHUND I OVERARM OG ANSIGT
2	2005	BLEVET ANGREBET AF KAMPHUND. BIDT I ARMEN, HÅNDEN OG FINGER
3	2005	OVERFALDET AF KAMPHUND - FÅET ANSIGTSLÆSION
4	2006	BIDT I ARM, DA PT. SKULLE REDDE DENNE FRA OVERFALD AF LØS KAMPHUND
5	2006	PT. OG VENINDE LØB GN. RUM, HVOR EN KAMPHUND BEFIN- DER SIG M. ET KØDBEN, SPRINGER OP OG RAMMER PT. I AN- SIGTET, SYS
6	2006	PT.S HUND BLANDING AF 2 KAMPHUNDE, GÅR LØS PÅ FORBI- PASSERENDE MINDRE HUND, FØRSØGT A SKILLE DE 2 HUNDE AD, IKKE BIDT, MEN RAMT AF TAND
7	2006	PTS. HUND OVERFALDET AF KAMPHUND, FØRSØGER AT SKIL- LE DEM AD, BIDT I BG. HÆNDER
8	2007	BIDT AF KAMPHUND I HÅND
9	2007	BIDT AF KAMPHUND I HÅNDEN
10	2007	BIDT AF KAMPHUND I PANDEN OG NÆSEN.
11	2007	BIDT AF SIN HUND I HÅNDEN. DET DREJER SIG OM EN MEL- LEMSTOR KAMPHUND.
12	2008	BIDT AF KAMPHUND I LÆBEN
13	2008	BIDT I BG. LÅR AF KAMPHUND
14	2008	BIDT I HÅNDEN AF KAMPHUND
15	2008	BIDT I UNDERBEN AF KAMPHUND
16	2008	BLEVET ANGREBET AF KAMPHUND OG BIDT I HOVEDET OG PÅ NÆSEN
17	2008	UNDER HUNDELUFTNING ER HUND BLEVET ANGREBET AF KAMPHUND. PT. BLEV BIDT I BEGGE HÆNDER

Retriever

Nr.	År	Fritekst
1	1999	POSTBUD. BIDT I BAGSIDEN AF HØ. LÅR AF LABRADOR RETRI- EVER.
2	2002	BIDT AF SIN GOLDEN RETRIEVER I HÅND VED UHELD
3	2003	BIDT I KIND AF NABOHUND - RETRIEVER
4	2005	BIDT AF EGEN HUND, GOLDEN RETRIEVER, I FINGER
5	2005	BIDT AF EN GOLDEN RETRIEVER SV.T. KINDEN.
6	2005	BIDT AF GOLDEN RETRIEVER I ØRE

Boxer

Nr.	År	Fritekst
1	1998	BIDT AF NABOENS BOXER. OVERFL. SÅR PÅ NÆSETIPPEN
2	1999	BIDT AF BOXERHUND PÅ GADEN, BIDT I LÆGGEN
4	2005	BIDT AF BOXERHUND, DA PT. VILLE FORSVARE SIN EGEN HUND
3	2008	LØBET OG LEGET MED DAGPLEJEMODERENS 2 BOXERE OG BLIVER PLUDSELIG OVERFALDET OG BIDT ADSKILLIGE GANGE I ANSIGTET OG NAKKEN SAMT HALSEN OG ARME OG BEN.

Kilde: Ulykkesregisteret, Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Udkast til regler om forbud mod farlige hunde
[...]

Udkast til særregler for ”krævende hunde”

[...]